

Upravišтво: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon štev. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.

Isneratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 3392
Podružnica Maribor: Grajski trg
št. 7. — Telefon 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
Telefon št. 190.

Računi pri poš. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 17.749.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno 25 din.
Za inozemstvo 40 din.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg štev. 7, telefon št. 2455;
Celje, Strossmayerjeva ulica štev. 1,
telefon štev. 65.

Rokopis se ne vračajo.

Tri leta japonsko-kitajske vojne

Dne 7. julija so potekla tri leta, od kar se je zgodil oni znameniti incident med japonskimi vojaki in kitajskimi oblastniki v Peking, dogodek, ki je imel za posledico izbruh vojne med Japonsko in Kitajsko. Že takrat, ko se je zgodil ta na videz malopomembni dogodek, je malokdo dvomil o tem, da je bil insceniran po dobro pretehtanem načrtu. Zakaj že od nekdaj je tradicija japonske politike na Kitajskem, da se poslužuje incidentov z vojaškimi osebnostmi, kadar želi začeti večjo afero. Prav tak je bil postopek pred tremi leti.

Danes delajo po svetu in še bolj doma na Japonskem in Kitajskem bilanco triletno vojne. Nedvomno bi ji posvečali še več pažnje, ako bi bile splošne okoliščine za to bolj prikladne. Zakaj, kar se dogaja ta tri leta na Kitajskem, nikakor ni samo zadeva obeh vzhodnoazijskih držav, ki se jih borba neposredno tiče, marveč tudi ostalega sveta, v prvi vrsti tihomorskega otočja, posredno pa tudi bližnjega in daljnjevega sosedstva.

V luči sodobnih dogodkov v evropski politični areni dobiva triletna vojna v vzhodni Aziji še prav posebno osvetlitev. Čim dalje bolj se kaže, da se zmagovito uveljavlja načelo, po katerem naj se svet razdeli na sfere, v katerih vladajo veliki narodi. Politična struktura na našem planetu se poenostavlja, ustvarjajo se velike politične enote, ki obsegajo ozemlja orjaških dimenzij. Podoba je, da smo šele na začetku procesa, v prehodnem stadiju, ko se šele v nejasnih povojih kažejo zasnutki bodočih tvor. Imperij Velike Britanije je nepričakovano naglo postavljen na preizkušnjo in nemara nam bodo ž e bližnji tedni in meseci pokazali rezultate te preizkušnje. Francija se je zrušila in od zmagovitih režimov je sedaj v pretežni meri odvisno, kaj bo ostalo od njenega kolonialnega imperija. V Evropi se postavlja prevlada totalitarnih sil, zgrajena na zmagah nad Francozi. Ob njej stoji ojačena mogočna država Sovjetske unije. V Ameriki pod alarmantnimi gesli gradijo obrambne postojanke, ki naj pomenijo obrambo celotne Amerike, kar pomeni osamosvojitve politične enotnosti vsega orjaškega ameriškega kontinenta. Iz Tokia postavljajo v istem času gesla Monroeove doktrine za Tih ocean. Japonska se pripravlja, da izrazi izredno ugodne prilike, ki jih ustvarja slabost, da ne rečemo poraz vodilnih evropskih kolonialnih imperijev, ter da si ustvari pogoje, ki naj onemogočijo razširitev njene kolonialne posesti na vodah srednjega in južnega Tihega oceana. Toda hkrati si gradi Japonska celinsko krilo svojega mladega imperija v borbah na Kitajskem.

S takih perspektiv je treba gledati na krvave boje, ki trajajo sedaj tri leta na Kitajskem. Tu se ustvarja veliki imperij, nemara še večji nego je največji do sedaj znani imperij na svetu. Geslo japonske vojne na Kitajskem ni boj zoper kitajski narod in kitajsko državo, marveč za postavitev novega reda na Kitajskem, za obnovu Kine pod japonskim vodstvom. Nihče ne dvomi, da je to dejansko borba za pridobitev materialnih možnosti za popolno dograditev japonskega imperialnega gospodarstva, pa da je vojna v resnici podjetje japonskih kapitalističnih krogov in vojaških klik.

Toda hkrati je res, da se z vojaško okupacijo Kitajske pripravlja tudi preuredba in modernizacija kitajskega gospodarstva, sicer predvsem v korist japonskih interesov, obenem pa v težnji po dograditvi orjaškega vojaškega in s tem političnega potenciala rumene rase na azijskem vzhodu. Ako se Japoncem posreči preurediti Kitajsko pod vodstvom japonskega gospodarstva in vojaškega aparata, ogromno maso človeške rezerve v Kini pa podrediti japonskim političnim ciljem, bo svet videl nastajati pred svojimi očmi orjaško državo rumene rase, ki bo zasenčila vse druge politične tvorbe sedanosti. S prisvojitvijo materialnih dobrin in kolonialnih surovin v srednjem ter južnem Pacifiku bi mogla doseči tudi snovne temelje tej svoji imperialni zgradbi, ki bi bila sposobna najuspešnejšega avtarkičnega obstoja, kar pomeni temelj moderni velesili.

Sodobni politični razvoj v svetu nam kaže, da ni pretirano govoriti v takem in podobnem stilu o političnem procesu, ki je v teku v vzhodni Aziji. Res je, da je mnogo od tega šele program za bodočnost. Toda obilo je že izvršenega. Nemara bi se smelo celo reči, da je poglavito že storjeno. To, kar so nekdaj imenovali rumeno nevarnost, stoji v moderni, še učinkovitejši obliki pred nami. Zakaj Japonski se je posrečilo v sistematičnem zavajevanju zavzeti najprej Mandžurijo, ki je pomenila temeljno zavarovanje zoper Rusijo. Z akcijo, ki se je pričela pred tremi leti, je Japonska zavzela vse gospodarske in politično važno severno, srednje in ju-

Ultimat pred napadom na Anglijo?

Tako nemški kakor tudi italijanski listi napovedujejo skorajšnjo veliko nemško ofenzivo proti Veliki Britaniji, ki je že temeljito pripravljena

Rim, 15. jul. s. (Ass. Press.) V uvodniku v današnjem »Giornale d'Italia« napoveduje Virginio Gayda, da bosta Nemčija in Italija stavili prihodnje dni Angliji ultimatum, da si izbere kapitulacijo ali pa popolno uničenje. Za primer, da bi Anglija ultimatum odklonila, pravi Gayda, bo uničenje Anglije izvedeno ne v letih ali mesecih, temveč v dneh ali urah.

London, 15. jul. s. (Reuter) Poročila, ki so prišla preko nevtralnih virov iz Nemčije, pravijo, da v Berlinu napovedujejo dobro informirani krogi skorajšen napad na Anglijo ter da računajo celo, da bo vojna končana že do 27. julija.

Na drugi strani je sinoči nemški radio pripomnil k Churchillovemu govoru, da nemškega napada na Anglijo ne bo še niti ta teden, niti prihodnji teden, pač pa bo gotovo izveden.

Curih, 15. jul. o. Kakor poroča »Zürcher Zeitung« iz Stockholma, se more napad na Anglijo pričakovati v kratkem. Vzdolž vse obale ob Rokavskem prelivu od Dunkerquea do Le Havrea so zbrane ogromne količine vojniš potrebin, in je vse to področje naravnost prenatrpano s topovi. Menijo, da bo nemški napad izveden skupno z mornarico in letalstvom, ki naj bi s sodelovanjem težkega topništva omogočili potrebno akcijsko možnost napadalni armadi. Posebne plitve ladje, ki so bile zgrajene v Hamburgu in ki so se pokazale primerne za izkrcalne operacije, so že pripravljene za svojo nalogo.

Položaj Anglije v nemški luči

Berlin, 15. julija. AA. (DNB). Z vojaške strani je »Berliner Börsen Zeitung« dobila naslednje poročilo o angleškem vojnem in gospodarskem položaju:

Anglija živi v pričakovanju nemškega napada. Kdaj bo napad izveden, to je odvisno samo od sklepa vodje rajha. Dosedaj je bila pobuda v tej vojni še zmerom v nemških rokah. Do začetka velike ofenzive na zapadu je obstajala možnost, da jo pobudo sovražniki Nemčije, sedaj pa je tak poskus Anglije s teoretičnega in praktičnega stališča popolnoma izključen. Tokrat Anglija nima druge izbire, kakor da čaka, dokler ne pade Hitlerjev odločilni ukaz.

Angleški gospodarski položaj postaja od dne do dne slabši. Nemška oporišča za napad na Anglijo se raztegaajo od norveške do atlantske obale in se ojačujejo sistematično. Nemške čete vseh vrst orožja so se v dosedanjih borbah v vsakem pogledu izkazale. Angleška mornarica navzlic svoji moči ni mogla preprečiti zavzetja norveške obale. Prav tako pa združene voja-

ške sile zapadnih velesil niso mogle preprečiti zavzetja Belgije in Holandije. Nemške čete so si pri teh nastopih pridobile potrebne izkušnje, ki bodo sedaj povečale njihovo udarno silo. Nekaj tednov premirja so nemške čete izkoristile za to, da bi postale čim sposobnejše, ko bodo morale napasti Anglijo. Anglija mora pri tem neaktivno gledati slabitev svojih gospodarskih postojank. Drugega ne more, kakor da pošilja nad nemško ozemlje ponoči svoje bombnike, ki pa ne morejo napraviti v vojaškem pogledu znatnejše škode, čeprav sem pa tja ovirajo nemško delo. Nemško letalstvo dosedaj še ni izvedlo nobenega velikega napada na Anglijo, vendar pa je v vsakodnevnih napadih bombardiralo važne vojaške objekte na Angleškem in Škotskem. Nemško letalstvo se je dosedaj zmerom pokazalo kot premočno v primeru z angleškim letalstvom. To dokazuje, da je nesmiselna angleška nada na uspešen odpor. Zadnji dogodki so dokazali, da o gospodstvu angleške mornarice na morjih ni mogoče več govoriti. Tu se kaže ista slika, kakor za časa borb na Norveškem, da namreč borbena sila angleške mornarice ne more kljubovati močnemu sovražnemu letalstvu.

Ker Anglija čaka na napad, je razumljivo, da je angleški narod zelo nervozen, kar pa skuša vlada prikriti z diktatorskimi ukrepi. Navzlic temu se zdi, da je angleška vlada odločena nadaljevati vojno in da s tem postavlja na kocko stotošče življenj v Veliki Britaniji. Če bo zgodovina kdaj sodila, potem bo Velika Britanija pred vsem svetom morala prevzeti odgovornost za to.

Čuječnost Irske

Dublin, 15. julija. AA. (DNB) Minister za koordinacijo ukrepov državne obrambe je včeraj v svojem govoru med drugim dejal:

Lahko se zgodi v najkrajšem času, da se znajdemo v zelo težkem položaju, toda to za nas ne bo nič novega. Z božjo pomočjo in po zaslugi hrabrosti našega naroda se nam bo posrečilo premagati vse težave. V zadnjih 6 tednih se je prijavilo 1.200.000 prostovoljcev, od katerih jih je bilo v zadnjem tednu rekrutiranih 25.000. Vsak irski državljan mora računati s tem, da njegov kraj lahko postane bojšče. V takšnem primeru civilizli ne smejo ovirati vojaških operacij in nikakor ne smejo sodelovati s sovražnikom ter ga podpirati. Prav tako se mora vse irsko prebivalstvo dobro seznaniti s tem, kakšen glas ima napovedovalec irskega radia, da ne bi bili zavedeni v zablodo zaradi sovražne radijske propagande.

New York, 15. julija. AA. (Tass) Po vesteh iz Dublina trdijo irski poučeni krogi, da je prišlo do sporazuma med de Valero in Veliko Britanijo. Britanskim četam bo v primeru napada kake tretje države, dovoljen pohod v ozemlje svobodne Irske. De Valera je izjavil predstavnikom britanskih oblast, da Irska ni pripravljena na vojno, da ne razpola s plinskimi maskami in da niso nikjer zgrajena zavetišča za primer letalskih napadov.

Churchillov govor izzval veliko pozornost

London, 15. jul. s. (Reuter). K včerajšnjemu govoru ministrskega predsednika Churchilla pripominja angleški radio, da je govoril Churchill vsemu angleškemu narodu iz srca in da razpoloženja naroda ne bi bilo mogoče bolje izraziti. Posebno vzbujalo pozornost dejstvo, pravi komentar, da napoveduje Churchill dolgo vojno. Znano je namreč, da sovražnik ne sme misliti na dolgo vojno, temveč mora forsirati takojšnjo odločitev. Dalje poudarja komentar ono mesto, ki napoveduje, da bodo Angleži raie pustili London porušiti, nezo da bi se predali. London si bo tako raie izbral za vzgled Madrid in Varšavo nego Oslo in Pariz.

Vichy, 15. jul. AA. (Havas). Prvi tisti Churchillovega govora je hladen in rezerviran, in ga smatrajo kot mešanico neumestnih naukov Franciji in nasprotujočih si trditev, ki so v popolnem nasprot-

žno kitajsko ozemlje. Danes se navaja, koliko odstotkov kitajske zemlje ima Japonska. Toda mnogo važnejše od odstotkov je dejstvo, da so zasedene pokrajine prometno, trgovinsko in sploh gospodarsko vodilne pokrajine. Res je nadalje, da kitajski odpor nikakor ni strp, pa da se je Čangkajšku posrečilo v zadnjem letu marsikaka krepka ofenzivna akcija. Toda v celem imajo v Tokiu vendarle prav, ko naglašajo, da ima Čangkajškovo odpor samo še značaj provincialne kitajske oblasti, ki na razvoj celote ne more več vplivati. Inozemska poročila so že blizu dve leti poudarjala, kako je Japonska na kraju svojih finančnih in gospodarskih sil. Toda evropska vojna je prinesla izboljšanje položaja za tokijske načrte. Francoska pomoč Čangkajšku je prenehala, angleška pa je postala zelo dovmljiva, a kako je v kako bo s sovjetsko, je zavito v temo. V tej situaciji se bo mogla Japonska z rastočim uspehom nasloniti na pomoč Vangčigvejeve vlade v Nan-

ju z resnico. V zvezi s Churchillovimi trditvami poudarjajo, da se je Francija borila zase in da je zato žrtvovala izredno velike in neenake žrtve. Pistoinski krogi poudarjajo, da računa sedaj Francija samo z dejani. Bazen tega pravijo v istih krogih, da tudi Churchill sam nič več resno ne računa z akcijo bivšega francoskega generala de Gaullea.

Vtis v Italiji

Rim, 15. julija. AA. (Stefani) Italijanski tisk obirno razpravlja o govoru, ki ga je imel prvi lord admiraltete Alexander in poudarja najbolj pomembne dele govora. Tako pripominja »Tribuna«, da je Alexander priznal, da je blokada Anglije začla v ostro obdobje. Država, ki je nameravala blokirati Evropo, je sedaj sama v težavah za preskrbo. Anglež je sedaj prist-

kingu, ki ji bo čim dalje bolj učinkovito sredstvo za utrditev oblasti na Kitajskem in za postopno prireditve kitajskih sil samih.

Bilanca triletno vojne je za Japonce danes brez primere ugodnejša, nego je bilo pričakovati še letošnjo spomlad, da o položaju pred letom dni ne govorimo. Ni čudno, da postajajo govori japonskih vodilnih politikov in generalov vedno bolj samozavestni. Zares, v Tokiu so imeli srečo, kakor že tolikokrat.

Njihov optimizem pa lahko le še podžgejo prizadevanja Anglije, da pride do sklenitve miru med Kitajsko in Japonsko, kakor je o tem v nedeljo govoril guverner Malajskega polotoka. Sprito vojne v Evropi bi takšna likvidacija vzhodnoazijskega konflikta gotovo odgovarjala trenutnim angleškim interesom. Toda Japoncem se odpira tudi možnost sporazuma z Rusijo. Za katerega izmed obeh se bo Japonska odločila, bo odvisno od njenega hladnega računa o — večjih koristih.

ljen zmanjšati svoje obroke. Churchill je sam sporočil, da je Anglija odnehala od nadaljnega uničevanja francoske mornarice in da bo pustila mornarje, ki so v pristanišču Toulon, v miru. Tako Alexander kakor Churchill sta naslovila obupen apel na Zedinjene države in Kanado, kar pomeni, da se Anglija približuje svoji agoniji. Podoben apel so poslali Ameriki tudi francoski državniki tik prej, preden so zahtevali premirje. Nazadnje bi se lahko reklo, pravi list, da prinaša Amerika nesrečo vsem državam, ki kličejo po njeni pomoči.

»Giornale d'Italia« pravi, da je sicer lepo, če Churchill veruje v končno angleško zmago, vendar pa imata Italija in Nemčija danes na razpolago takšne sile, ki bodo znale ogroziti ves britanski imperialni sistem. Priprave za končni napad na Anglijo bodo v nekaj dneh končane. Anglija bo poklicana, da izbira: ali da se podvrže silam, ki obnavljajo in popravljajo Evropo in to sta sili osi, ali pa se bo spopadla v strahoviti vojni, ki more prinesiti njej samo poraz. Največji trenutek v novi zgodovini Evrope se približuje.

Ogorčenje v Nemčiji

Berlin, 15. julija. AA. (DNB) Govor, ki ga je imel Churchill v nedeljo na radiu, je izzval pozornost nemškega tiska zlasti zavoljo tega, ker prevladuje mnenje, da je mogoče navzlic vsem izzivam in hvalešnjem iz njegovega govora razbrati strah pred trpkim koncem. Samo tako je mogoče tolmačiti obupno trditev Churchilla, da bi rajši videl London v ruševinah, kakor pa bi sklenil mir.

»Deutsche Allgemeine Zeitung« poudarja, da hočejo s tem stavkom vojni zločinci na Temzi videti tudi zadnje dejanje te vojne proti britanskemu otočju v vsej vojni grozoti. V teh groznih besedah se vsako spominja Varšave in Rotterdamu. Tudi v Varšavi so vlastodržci brez vesti opustili priliko ter so pustili mesto popolnoma razbiti. Prav tako so v Rotterdamu zamudili pravi čas, pač pa so se tega zavedli pravočasno v Parizu.

»Nachtausgabe« poudarja, da odgovorni državniki nimajo nobenega čuta odgovornosti do angleškega naroda. Britanska plutokracija hoče nositi odgovornost za množinsko ubijanje, da bi s tem izvedla zadnji poskus za obrambo svojega reakcionarnega položaja. Prepustiti hoče angleški narod nemškemu orožju, da bi dobila čas za bogve kakšne poslovne manevre, pred katerih zaključkom vlada ne bi rada zapustila države. Ko pa bo že postalo resno in čeprav London ne bo proglašen za odprto mesto, bo potrebno opozoriti na to, da Churchill in njegovi tovaršji pripravljajo gverilsko vojno. Zato opominjamo angleški narod.

Sprejem v Ameriki

Ottawa, 15. jul. s. (Reuter). Sinočnji govor ministrskega predsednika Churchilla, ki ga je bilo v Kanadi odlično slišati, je napravil po vsej severni Ameriki zelo velik vtis. Današnji kanadski listi poudar-

jajo, da je vili Churchill vsem poslušalcem novega poguma.

V Zedinjenih državah je bil govor prav tako ugodno sprejet. Predsednik zunanje-političnega odbora reprezentativne zbornice Blum je izjavil, da vzbujajo govor upanje, da Anglija v sedanji vojni ne bo nikdar klonila.

New York, 15. julija. AA. (DNB). Včerašnji Churchillov govor je povzročil tukaj presenečenje. V ameriških krogih so sprito mnogih angleških izjav mislili, da je Anglija preprečena, da bo lahko svoje obale obranila pred vsakim napadom. Toda Churchillove besede so pokazale, da je bilo to mnenje napačno. Iz njegovega govora se vidi, da predsednik angleške vlade sam več ne računa z energično in uspešno obrambo britanskih otokov in da je pripravljen pretvoriti London v prah in pepel. Ameriški krogi, ki se politično v vsakem pogledu nagibajo na stran Anglije, izražajo dvom, da bi taka politika mogla imeti kak uspeh. Vprašujejo se tudi, ali se angleški narod zaveda posledic takega puščanja v Angliji ter posledic za lastno bodočnost brez ozira na to, kakšen bo izid vojne. Končno tukaj poudarjajo, da je bila Francija zlasti pa Pariz, na posredovanje maršala Petaina v zadnjem trenutku rešena take usode čeprav je Paul Reynaud v začetku nemške ofenzive v enem svojih govorov izjavil, da bo naredil iz Pariza kup razvalin.

Varnostni ukrepi ob Temzi

London, 15. julija. s. (Reuter). Odbor za varstvo Temze je imel danes sejo, na kateri je bilo zaradi možnosti nemške invazije iz varnostnih razlogov ustavljeno izdajanje novih dovoljenj za ribolov v Temzi. Dalje je bilo sklenjeno, da bodo na vseh važnejših točkah ob reki postavljene posebne straže. Izdani so tudi ukrepi, ki naj onemogočijo pristank nemških hidroplanov na reki.

Štednja s papirjem

London, 15. julija. s. (Reuter). Na poziv vlade prebivalstvu, da štedi s papirjem, je bilo v aprilu zbranih 3 in pol milijone ton starih avtobusnih vozniš listkov, v maju pa celo 6 in v juniju 7 in pol milijona ton. Nadaljevali štiri in pol milijone ton papirja bo prištedila letno država samo v Londonu s tem, da pridejo sedaj v promet tanjši avtobusni vozni listki.

Evakuacija otrok

London, 15. julija. s. (Ass. Press) Iz južnovzhodne Anglije je bilo danes zopet evakuiranih 8500 otrok. V nadaljevanju evakuacije vidijo v Londonu znak, da računajo angleški merodajni krogi z nemškim napadom na Anglijo v bližnji bodočnosti.

London, 15. julija. s. (Reuter) Ameriški odbor za evakuacijo angleških otrok v Ameriko, ki posluje v Londonu, še nadaljuje s svojim delom. Člani odbora kljub odložitvi načrta za evakuacijo še upajo, da bo evakuacija vsaj deloma mogoče izvesti.

Oficijelno poročilo o vprašanju evakuacije otrok iz Anglije preko morja bo podal zastopnik vlade na jutrišnji seji parlamenta.

Kako si Nemčija zamišlja ureditev nove Evrope

Razdelitev interesnih sfer med Nemčijo, Italijo in Rusijo — Nov gospodarski in socialni red

Berlin, 15. julija. s. (DNB) »Berliner Börsen Zeitung« se bavi z bodočim položajem Evrope ter pravi, da Nemčija ne samo da bo likvidirala versajsko mirovno pogodbo, temveč bo lahko Evropi tudi mnogo pozitivnega nudila. V političnem oziru bo znala Nemčija preprečiti vsak tuj poseg elementov, ki ne spadajo v evropski prostor, prav tako pa bo preprečila med evropskimi državami tudi vse rivalitete, zaradi katerih je Evropa več stoletij trpela. Z zmago nad Francijo je odstranjena sedaj izhodna točka vseh teh nasprotij. Francija je z zvezami in koalicijami vodila politiko izigravanja ene države proti drugi. Anglija je že itak doslej izgubila vpliv na evropski kontinent. Nadaljnja skrb držav osi bo šla za tem, da se bo Anglija s tem dejstvom dokončno sprizajnila. Z razdelitvijo interesnih sfer s Sovjetsko Rusijo sta Nemčija in Italija preprečili, da bi moglo priti v Evropi do rivalitete med velesilami. Malim državam se zato ne bo več treba odločati za eno ali drugo stran, temveč bodo lahko živele v miru.

Na gospodarskem polju bo Nemčija odstranila vsako možnost gospodarskega zaustajenja. Na podlagi novih idej in novih principov trgovine bodo osnovani sigurni temelji trgovine, pravične cene, stabilnost denarja in utrjenost proti vsem krizam. Uveljavila se bo svobodna trgovinska metoda brez kapitalističnega vpliva, ki bo pomenila konec brezposelnosti v Evropi. Vsaka država se bo lahko udeležila novega gospodarskega sistema, najsi bo velika ali majhna, bogata na kapitalu ali ne, poljedelska ali industrijska.

V socialnem oziru sicer Nemčija noče svojega socialnega reda nikomur vsiliti, toda ta red gre preko nacionalnih mej in je rezultat raziskavanj 20. stoletja. Ta red ima v načrtu ustvaritev novega tipa človeka. Namesto proletarske mase ustvarja močnega in zdravega človeka. Po svetovni

vojni je bilo vse v Evropi pesimistično in negativno. Nova Evropa pa bo dala sigurne gospodarske osnove in hitro blagostanje.

Zedinjenje evropskega kontinenta

Berlin, 15. julija. b. (Stefani). Današnja »Frankfurter Zeitung« ponovno razpravlja o vprašanju novega reda in nove ureditve v Evropi in na svetu ter v tej zvezi piše: Dasi vojna še ni zaključena, je dovolj znakov vsepovsod, ki kažejo, da se začenja nova doba v človeški zgodovini, še posebej pa v zgodovini Evrope. Ne gre sedaj, kakor še vedno mislijo nekateri, za ustvarjanje novih ravnovesij sil, kajti z evropskega kontinenta so vsa nasprotja, ki so izvirala iz dosedanje igre velesil, odstranjena. Zato tudi ne gre več za teritorialna vprašanja, ki so postranskega pomena za novo ureditev Evrope. Pač pa gre za združitve in zedinjenje vsega evropskega kontinenta pod vodstvom obeh velesil osi Rim—Berlin. Evropa se more tega samo veseliti, ker bo s tem zaključeno za vselej žalostno poglavje evropskih razprtij.

Nov francoski minister

Vichy, 15. julija. AA. (Stefani) Maršal Petain je izpolnil svojo vlogo s tem, da je imenoval Rene Belina za ministra industrijske proizvodnje.

Odhod članov francoskega poslaništva iz Londona

London, 15. julija. AA. (Reuter) Diplomatski urednik agencije Reuter poroča, da bodo člani francoske veleposlaništva v Londonu ta teden zapustili Veliko Britanijo, Dneva odhoda še ne objavljajo.

Pomorske in letalske operacije v Sredozemlju

Italijani potopili en angleški rušilec in eno podmornico
Bombardiranje Adena

Nekje v Italiji, 15. julija. AA. Uradno sporočilo št. 35 vrhovnega poveljstva državne oborožene sile pravi:

V zapadnem delu Sredozemskega morja je neka naša podmornica potopila neko sovražno protitorpedovko ter eno podmornico. Močni sovražni napadi na Tobruk niso povzročili niti žrtev niti škode. Naše letalstvo je v Vzhodni Afriki bombardiralo letalsko in pomorsko oporišče v Adenu. Med letalsko ofenzivo pri Buni so naša letala s strojinicami napadla zbiranje sovražnih kolon, ter uničila dve letali na tleh. Sovražnik je brez rezultata izvedel napad na Asab; zbito je bilo eno letalo.

Umik Angležev iz Mojale

Kairo, 15. julija. s. (Reuter). Opoldne je bil izdan v Najrobiju naslednji komunik: Angleška posadka v Mojali, ki je bila pet dni obkoljena, se je preteklo noč umaknila po načrtu in brez incidenta.

Drugi komunik, ki je bil objavljen v Najrobiju zjutraj, javlja, da so angleški bombniki bombardirali italijansko Mojalo v Abesiniji. Več zgradb je bilo zažganih, en most pa je bil poškodovan. Vsa angleška letala so se vrnila s tega poleta.

Rušilec „Escort“ potopljen

London, 15. jul. s. (Reuter.) Angleška admiralieta javlja, da je bil v zapadnem Sredozemlju potopljen angleški rušilec „Escort“ (1400 ton). Zadet je bil od torpeda sovražne podmornice. Druga angleška vojna ladja je sicer skušala odvreči torpedirani rušilec v luko, vendar se je rušilec na poti potopil. Dva člana posadke sta pri tem izgubila življenje.

Anglija je doslej v teku vojne izgubila skupno 22 rušilcev, ter razpolaga sedaj s 163 rušilci, ne glede na one, ki so bili v teku vojne na novo zgrajeni, in tudi brez rušilcev zaveznških mornaric, ki so sedaj v angleških lukah.

Podmornica „Shark“ potopljena

London, 15. julija. s. (Reuter). Admiralieta javlja, da se je podmornica „Shark“ močno zakasnila in da jo je treba smatrati kot izgubljenico. Podmornica „Shark“ je imela 670 ton in je 10. angleška podmornica, ki je bila potopljena v teku sedanje vojne. Ob izbruhu vojne je imela Anglija 57 podmornic. Medtem pa je bilo zgrajenih več novih, poleg tega pa se je angleški vojni mornarici pridružila več podmornic zaveznških držav.

Angleški bombniki nad Libijo in Eritrejo

Kairo, 15. julija. s. (Reuter). Poveljstvo angleškega letalstva na Bliznjem vzhodu javlja, da so angleški bombniki napadli zopet več italijanskih postojank v Libiji in Eritreji. V pristanišču v Tobruku so bile bombardirane ladje. Rezultat napada še ni dokončno znan, vendar so letala opazila, da se je dvigal v luki gost dim, znak, da je gorel bencin. Pri napadu na Asab v Eritreji so povzročili angleški bombniki več požarov. Vsa angleška letala so se vrnila s teh poletov.

Včeraj zjutraj so italijanski bombniki zopet napadli Malto. Vrženih je bilo nekaj bomb, ki pa niso povzročile niti škode, niti žrtev.

Pristanišče v La Valetti na Malti uničeno

Rim, 15. julija. s. (Columbia B. C.) Po informacijah iz merodajnih italijanskih krogov je bilo v zadnjih italijanskih bombnih napadih na Malto pristanišče v La Valetti tako močno poškodovano, da je sedaj za ladje popolnoma neuporabljivo.

Prvi letalski napad na Palestino

Jeruzalem, 15. julija. s. (Reuter). Palestina je doživela danes prvi letalski napad. Skupina italijanskih bombnikov je zjutraj bombardirala ozemlje pri Haifi. Povzročene je bilo nekaj škode in napad je zahteval tudi več človeških žrtev.

Italijanski ranjenci iz bojev v Afriki

Neapelj, 15. julija. AA. (Stefani). Zjutraj je z bolniško ladjo dopotovala v Neapelj skupina 560 ranjencev, ki so bili ranjeni pri Bardiji in Tobruku. Ranjence so sprejeli soproga prestolonaslednika kot generalna inspektorica italijanskega Rdečega križa, vojvodinja d'Aosta ter predstavniki krajevnih oblasti. Prestolonaslednikova soproga je posetila vse ranjence na ladji in se z njimi pogovarjala, nakar so predstavniki fašističnih organizacij razdelile cigarete, cvetje in druge darove vojakom. Vojake so razmestili v razne bolnišnice v Neaplju.

Moč angleške mornarice v Sredozemlju

Rim, 15. jul. s. (DNE). O moči angleške vojske, mornarice in letalstva dajejo sedaj merodajni italijanski krogi nekaj podatkov. Virginio Gayda piše, da razpolaga Anglija v Sredozemlju s skupno 1250 vojaškimi letali. Giuseppe Ansaldi pa pravi, da šteje angleška kopna vojska v Egiptu in Palestini trenutno skupno 120.000 mož. To vojsko tvorijo Angleži, Novozelandci in Indijci.

Vojna mornarica v Sredozemlju je razdeljena v dve brodovji, zapadno in vzhodno. Izmed teh ima vsako po enega nosilca letal, obok skupaj pa še 7 oklopnih, 10 težkih križark, mnogo rušilcev, podmornic in drugih ladij. Ansaldi pravi, da je angleška vojna mornarica v vzhodnem Sredozemlju koncentrirana v Aleksandriji, Haifi in še neki luki neke druge države. Imena te države Ansaldi neče imenovati, pravi pa, da bi bilo zanjo boljše, če bi uporabljala svoje luke za lastne svrhe.

London, 15. jul. s. (Reuter). Uradno ponovno zanika vesti, da bi bil angleški nosilec letal „Arc Royal“ potopljen ali težje poškodovan.

Ob tej priliki je bil sestavljen pregled nemških in italijanskih poročil o žrtvah

angleške vojne mornarice v zadnjih 3 mesecih. Pregled kaže, da je bilo do teh poročil potopljenih 20 angleških oklopnih, 8 nosilcev letal, 77 križark, 78 rušilcev, 44 podmornic in več drugih ladij. Skupno z drugimi poročili iz prejšnjih mesecev bi bila na ta način angleška vojna mornarica izgubila že 30 oklopnih, medtem ko jih je ob izbruhu vojne v resnici imela skupno samo 15. Podatki o izgubljenih angleških križarkah pa navajajo 15 križark več nego jih je Anglija v septembru imela. Prav tako bi na podlagi teh poročil Anglija razpolagala sedaj samo še s skupno 14 podmornicami.

Usoda francoskih ladij v Aleksandriji

Bern, 15. julija. AA. (DNE). O razorožitvi francoskega ladjevja v Aleksandriji se je zvedelo, da je 3. julija britanski admiral Cunningham zahteval od poveljnika francoske eskadre, admirala Godfroya, da se bodisi s svojim brodomvjem priključi britanskemu in skupno nadaljuje boji proti Nemčiji in Italiji, ali pa uniči oziroma razoroži svoje ladje. Admiral Godfroy je odklonil britansko zahtevo in se odločil, da s svojimi ladjami odpluje iz Aleksandrije. Francoska eskadra je bila v notranjem delu pristanišča. Ko je odrinila, je opazila, da je britanski brodomvje znatno močnejše in da bi bil boji proti njemu zaman in brezuspešen. Zaredi tega je admiral Godfroy sklenil sam razorožiti svoje ladje. Stroji so bili popolnoma uničeni, topovi demontirani. Del topov oziroma topovske dele so spravili v kleti francoskega konzulata v Aleksandriji. Posadka eskadre je ostala v mestu.

Zahvala Mussoliniju

Rim, 15. julija. AA. (Stefani). Skupina tujih časnika je poslala pismo italijanskemu ministru za ljudsko kulturo, s katerim se zahvaljuje Mussoliniju, da jim je dal priložnost za obisk pomembnega odseka sedanje vojne in da so mogli uvideti, kakšne težave so morale premagati junake italijanske čete. Pismo pristavlja, da so mogli tuji časniki ugotoviti, v kolikšni meri so se italijanske čete, da bi se izognile uničevanju vasi, strogo držale ukrepov, ki jih je izdalo italijansko poveljstvo, da bi zaščitilo imetje francoskih državljanov.

Francija in Egipt

Kairo, 15. julija. AA. (Havas). V izjavi, ki jo je dal časnikarjem državni podtajnik v zunanjem ministrstvu, je med drugim dejal, da podpis premirja med Nemčijo in Francijo ni spremenil egiptskega stališča do Francije. Nemška zasedba dela francoskega ozemlja ne spreminja egiptskih diplomatskih odnosov niti do zasedenih pokrajin niti do nezasedenih delov francoskega ozemlja. Kakor pred vojno, smatramo Francijo za enotno politično celoto. Naši odnosi z njo in z njenimi kolonijami ter pokrajinami, ki so pod njenim vplivom, ostanejo takšni, kakršni so bili pred sklenitvijo premirja.

Nemško vojno poročilo

Berlin, 15. julija. AA. (DNE). Vrhovno poveljstvo nemške oborožene sile sporoča: Nemška letala so izvedla v Kanalu uspešne napade na britanske trgovske ladje in konvoje. Potopljenih je bilo več ladij s skupno tonazlo 17.000 ton. Zadet so bili nadalje en rušilec, ena pomožna križarka in štiri trgovske ladje. Vse te ladje so močno poškodovane.

Med nemškimi in britanskimi letali je prišlo do borbe. Zbita so bila 4 britanska letala, dve pa tako poškodovani, da jih je treba smatrati za izgubljene. Nemška letala so izvedla v noči med 14. in 15. julijem celo vrsto napadov na vojaške naprave v južni Angliji, ki so bili zelo uspešni. Slišati je bilo mnogo eksplozij, ki so jih spremljali požari.

Britanska letala so izvedla v noči med 14. in 15. julijem polet nad severno in zapadno Nemčijo, ne da bi povzročila večjo škodo. Dve britanski letali sta bili zbiti.

Letalske bitke nad Kanalom

Obsežne letalske akcije z obeh strani

London, 15. jul. s. (Reuter). Preteklo noč so bila nemška letala zopet nad Anglijo, in sicer zlasti nad južnozgodno in južnovzhodno obalo. Tu so se dvignila tudi angleška lovska letala ter so nemška letala pregnala. Nemški bombniki so vržili več bomb, ki pa so povzročile le malo škode.

London, 15. jul. s. (Reuter). Angleška letala so izvedla v noči od sobote na nedeljo in včeraj zjutraj doslej najhujše napade na vojaške objekte v Nemčiji, na Nizozemskem in v Belgiji. Med drugim so veljali napadi otoku Rügen ter letališčema na Borkumu ter Nordeneu. Najmočnejši pa je bil napad na Bremen. Bombardirana je bila predvsem ladjedelnica in tvornica letal. Povzročeni so bili požari v dokih in zadete so bile tudi železniške naprave. Napad na Bremen je trajal eno uro.

Druge skupine bombnikov so napadle letalsko tovarno v Dalxhausen, kjer je bilo vrženih 6 bomb, od katerih jih je 5 zadelo, dalje kemično tovarno v Monheimu, drugo v Leverkusenu, bencinsko rafinerijo v Hamburgu, železniške naprave v Soestu in tako dalje. Napadenih je bilo tudi 14 letališč v Nemčiji in Nizozemski. Na Borkumu je bila vržena vrsta visoko eksplozivnih in zažigalnih bomb, ki so zadale zgradbe na letališču.

Pri Brüggeu in St. Pierreu v Belgiji so bile napadene tovarne ladje v kanalih. Vrženih je bilo več zažigalnih bomb, ki so povzročile tudi požare ob obalah kanalov. Ameriški bombnik Lockheed-Hudson je bombardiral pristanišče v Harlingenu na Nizozemskem. Zadetih je bilo več skladišč in pomol.

Z vseh teh poletov se nista vrnila dve angleški letali.

Berlin, 15. jul. s. (DNE). Včeraj je prišlo nad Kanalom do več letalskih bitk, v teku katerih je bilo streljenih 10 angleških lovskih letal in samo eno nemško. V glavni bitki je 19 nemških lovcev sestrelilo 6 angleških Hurricaneov izmed 45. V drugi bitki med 10 nemškimi lovci in 18 angleškimi Spitfirei sta bili izgubljeni 2 angleški letali, Nemci pa so izgubili eno svoje letalo. V tretji bitki sta bila sestreljena 2 Spitfirea. V vseh dotedanjih bojih so sicer angleška letala pokazala izredno hitrost in izvrstno oborožitev. Nemci pa razpolagajo z boljimi piloti, kar jim je ob vsaki priliki zagotavljalo premoč.

London, 15. jul. s. (Reuter). Včeraj popoldne je prišlo nad Kanalom do nove večje letalske bitke. 40 nemških bombnikov strmoglavce tipa Junkers je napadlo konvoj angleških ladij. Pri tem je bilo

Anglija za likvidacijo vojne na Daljnem vzhodu

Posredovanje za mir med Japonsko in Kitajsko, da bi se mogla Anglija popolnoma posvetiti vojni v Evropi

Singapore, 15. jul. s. (Reuter). Guverner malajskega polotoka je govoril sinoči po radu. Izjavil je, da si Anglija prizadeva, da pride do sklenitve miru med Kitajsko in Japonsko. Stavljeni so bili že gotovi predlogi in Anglija hoče upoštevati prave želje kitajskega in japonskega naroda ter bo storila vse, da se ne bi vojna nadaljevala, temveč bi bila čim prej končana. Guverner je izjavil, da bo v kratkem mogoče glede teh prizadevanj izvesti konkretne rezultate.

London, 15. julija. s. (Exchange Telegraph). Na pristojnih mestih v Londonu poudarjajo, da angleško-japonska pogajanja glede prevoza orožja skozi Birma na Kitajsko še nikakor niso zaključena. Anglija tudi gotovo ne bo sprejela takih sklepov, ki bi prizadevali maršala Čangkajskega, ali pa bi kršili pravice drugih držav. Vendar pa nagašajo v angleških diplomatskih krogih, da bo treba v prihodnjih mesecih

o nemskem bombnikovem sestreljenju, prav tako pa 2 nemški lovski letali Messerschmitt, 6 izmed tel letal so sestrelila angleška lovska letala, eno pa protiletalsko topništvo. Uradno poročilo pravi, da je bilo v bitki še več drugih nemških letal nabrže tako močno poškodovanih, da se niso utegnili vrniti v svoje oporišče.

Posebni poročevalci angleške radijske družbe Charles Gardener je ob obale opazoval potek bitke ter je podajal po radu neposredno reportažo poteka. To je prvi primer, da je bila reportaža letalske bitke podana po radu. V reportaži je bilo mogoče dobro slišati tudi eksplozije bomb, streljanje protiletalskih topov, regljanje strojinic in brnenje letas. Gardener opisuje, kako je najprej skupina 7 Junkersov napadla ladje, ki jih je bilo približno 10 v konvoju. Protiletalski topovi ob obali in na ladjah so stopili v akcijo. Napad je trajal samo nekaj minut. Takoj nato je sledil nov napad 10 Junkersov. Tedaj so posegla v borbo tudi angleška lovska letala. En nemški bombnik je bil zadet in pilot se je spustil s padalom. Nobena ladja v konvoju ni bila zadeta od bomb. Angleška lovska letala so končno prisilila nemške bombnike, da so se umaknili k francoski obali. Nato pa je sledila nova bitka med angleškimi lovci in nemškimi lovskimi letali, ki so ščitili svoje bombnike. Ta bitka se je razvila v višini 700 do 1000 m.

Borotra — vodja francoskega sporta

ženeva, 15. jul. AA. (DNE). Iz Vichyja poročajo, da je imenoval minister Ybarneyar znamenitega francoskega teniskega igralca in nekdanjega dolgoletnega evropskega prvaka Jeana Borotra za voditelja francoskega sporta in telesne vzgoje.

Francoska prekomorska družba prenehala

New York, 15. julija. b. (Stefani). Doznava se, da je francoska prekomorska družba »French Line« sklenila, da z 20. t. m. preneha delovati.

Veleposlanik Bullitt pozvan v Washington

Washington, 15. jul. s. (Ass. Press). Zunanji minister Hull je sporočil Jenes, da je bil ameriški veleposlanik pri francoski vladi Bullitt poklican na poročanje v Washington.

storiti vse za ureditev angleško-japonskega spora. Pri tem je treba upoštevati naslednja dva momenta: 1. vojno v Evropi. Sovražniki Anglije bi gotovo želeli, da se Anglija zaplete v spor tudi še na Daljnem vzhodu. 2. Če Anglija tudi napravi japonski časno koncesijo, da v prihodnjih treh ali štirih mescih ustavi promet skozi Birma, bi to ne spremenilo položaja, ker je v tem času promet skozi Birma zaradi deževja tako nemogoč. Medtem pa bi bilo mogoče iskati definitivne ureditve vseh vprašanj.

Krvave volitve na Kubi

Havana, 15. julija. AA. (Stefani). Pri volitvah predsednika republike Kube je bil dosednji predsednik polkovnik Battista ponovno izvoljen v veliko večino. Ponekod so bili krvavi incidenti in so se razvile prave bitke med pristajši posameznih kandidatov. Ubilih je bilo 10 ljudi.

Ali bo Roosevelt tretjič kandidiral

Otvoritev kongresa ameriške demokratske stranke v Chicagu

Chicago, 15. jul. z. Nad 100.000 ljudi je že včeraj prislo v Chicagu, da bi prisostvovalo današnji otvoritvi kongresa demokratske stranke. Na kongresu sodeluje nad 1400 delegatov. Splošno vlada pripravljenosti, da bo Roosevelt soglasno izvoljen za predsedniškega kandidata. Uradne volitve kandidata na kongresu bodo v petek. V obveščenih krogih se doznava, da je Roosevelt pristal na ponovno izvolitev za predsedniškega kandidata s pogojem, da lahko pred potekom funkcije dobe odstopi, če bi se med tem mednarodni položaj znatno izboljšal. »Chicago Daily News«, glasilo vojnega ministra Knox, poroča, da je za kandidata za podpredsednika določen Burton Wheeler iz Montane, mnogo izgledov na izvolitev za podpredsednika pa ima tudi kmetijski minister Wallis.

Chicago, 15. jul. s. (Ass. Press.) Danes ob 11.05 dopoldne lokalnega časa je bil v Chicagu otvorjen kongres demokratske stranke, ki ima nalogo, da določi demokratskega kandidata za predsedniške volitve in postavi smernice strankinega programa. Kongres je otvoril kot predsednik demokratske stranke poštini minister Barry. Čikaški župan je v svojem kratkem pozdravnem govoru ob otvoritvi izrazil upanje, da bo Roosevelt sprejel tudi tretjič kandidaturu za predsedništvo.

Predsednik Roosevelt je iz Washingtona v stalni telefonski zvezi z demokratskim kongresom v Chicagu.

Washington, 15. julija. AA. (Reuter). Ali bo predsednik Roosevelt tudi v tretje postavil svojo kandidaturu, veta samo dve osebi in sicer James Farley, predsednik narodnega odbora demokratske stranke ter trgovski minister Harry Hopkins. Oba sta v noči med 14. in 15. julijem v južni Angliji, ki so bili zelo uspešni. Slišati je bilo mnogo eksplozij, ki so jih spremljali požari.

Britanska letala so izvedla v noči med 14. in 15. julijem polet nad severno in zapadno Nemčijo, ne da bi povzročila večjo škodo. Dve britanski letali sta bili zbiti.

Prepoved intervencij v hrvatski banovini

Zagreb, 15. jul. s. Ban dr. Šubašić je izdal dane naslednji nalog uradniku:

Rak-rana uprave so razne intervencije, ker na eni strani ponižujejo ugled in avtoriteto uradnikov zaradi suma, da tudi oni sodelujejo pri dobljstvu profesionalnih intervencionistov, na drugi strani pa otežujejo in onemogočajo izvajanje odlokov v soglasju z zakonom za interese naroda. Uradniki se morajo v svojem delu ravnati samo po zakonu in morajo biti strogo objektivni. Da bi uradnike v izvajanju odlokov zaščitili pred škodljivimi vplivi raznih intervencij ter da bi v svoje strani pripomogel do hitrejših odločitev v uradnem poslovanju tudi brez intervencij, odrejam:

1. Najstrožje prepovedujem uradnikom in nameščencem, da bi pri svojih tovaršun za kogarkoli intervenirali. Uradnik, pri katerem bi kak drug uradnik skušal intervenirati, mora intervencijo takoj odkloniti z opozorilom na to mojo odredbo ter o tem takoj pisмено obvestiti svojega predstojnika, ki mora uvesti disciplinski postopek. Proti uradniku, ki ne bi odklonil intervencije drugega uradnika, se mora strogo postopati.

2. V vseh primerih, ko intervenirajo pravni zastopniki, pooblaščen po zakonskih predpisih, se mora od njih zahtevati predložitve predpisane pooblastila in to zabeležiti.

3. Posredovanja političnih osebnosti v interesu naroda lahko sprejmejo samo odelni predstojniki, oziroma starešine uradov. Nobena intervencija za izmencje se ne more smatrati kot posredovanje za interese naroda in je treba v teh primerih postopati, kakor je rečeno pod točkama 2. in 4. Za tuje veljajo samo intervencije njihovih konzularnih zastopstev.

4. Intervencije zasebnikov se ne smejo

govoriti raznih delegatov. Mislijo, da bo delegat države New York predlagal Roosevelt-a kot kandidata demokratske stranke za predsednika Združenih držav.

Ureditev odnosov med Rusijo in Japonsko

Tokio, 15. jul. e. List »Niči-Niči« trdi, da je pričakovati v kratkem, da se bodo uredili odnosi med Sovjetsko Rusijo in Japonsko. Stabilizirali se bodo na ta način, kakor odnosi med Sovjetsko Rusijo in Nemčijo. Posledica ureditve razmerja med tema državama bo verjetno velika akcija Japonske z zasedbo Nizozemske Vzhodne Indije, katero bo Japonska izvedla. Če tudi bi se temu Amerika protivila. Izvozno blago iz Amerike na Japonsko bi se namodestilo z uvozom nemškega in italijanskega blaga preko Rusije.

Češka vojska iz Francije prepeljana v Anglijo

London, 15. julija. e. Angleški listi so objavili podrobnosti o prevozu šestega češkega armadnega zbora iz Francije v Anglijo. Armadni zbor je pod poveljstvom generala Ingra. Češki armadni zbor se je umaknil do Bordeauxa, od koder je bil poslan v Severno Afriko, med vojnjo pa so češki legionarji zvedeli o sklenitvi premirja med Francijo in Nemčijo. Kmalu na to so dobili ukaz, naj se vrnejo v kako francosko luko. Tega ukaza niso izvršili, temveč so se pridružili angleškemu brodomu. Pod zaščito angleških vojnih ladij so češki vojniki srečno dospeli v Anglijo. Med njimi je 200 pilotov, ki so se zelo izkazali na zapadni fronti. Pridružili se bodo 300 pilotom in 200 mehanikom, ki so v Angliji na razpolago angleškemu vrhovnemu poveljstvu.

London, 15. jul. s. (Reuter.) Vojni minister Eden je v imenu angleške vojske poslal češki in poljski vojski, ki sta dospeli v Anglijo, posebno pozdravno poslanico.

Ponarejevalska afera v Zagrebu

Zagreb, 15. julija. o. Preiskava proti mečnarodnemu falzifikatorju Juliju Brunnerju daje zagrebški policiji vsak dan več posla. V svojem stanovanju si je Brunner uredil pravi laboratorij za izdelovanje potnih listov, domovnic, dovoljenj za bivanje tujecev v naši državi, bančnih kreditnih pisem in vseh mogočih drugih dokumentov, ki so potrebni ljudem za bančno poslovanje pri potovanju v tujino. Domnevajo, da tudi ime Brunner ni pravo, ker so našli pri aretirancu dokumente na imena Langer, Weiss, Novak in Popović. Brunner pravi, da je židovski emigrant iz Češkoslovaške.

Policija je aretirala tudi nekega Rudolfa Srečka, čeprav je vložil pri policiji proti Brunnerju prijavo. Osumljen je namreč zaradi tega, ker je izvršil na lastno pest preiskavo v Brunnerjevem stanovanju. Ugotovili so, da je bil odvetnik dr. Neuberger ogoljufan za 200.000 din. Dr. Neuberger je že na poti v Ameriko in ni dvoma, da mu je Brunner izročil ponarejena kreditna pisma za banke v Ameriki. Ker gre za mečnarodnega falzifikatorja, je zagrebška policija prošla za podrobne podatke o aretirancem Brunnerju policije na Dunaju, v Pragi, Budimpešti in Milanu.

Prva Jugova zmaga v ligi

V nedeljo zvečer je v Dubrovniku dobil dvoboj z ZPK z 69:40 točkam — Tudi v waterpolu je zmagal s 5:0

Dubrovnik, 15. julija

Snoči je bila v mestni luki pred 2000 gledalci plavalna tekma med Jugom iz Dubrovnika in Zagrebškim plavalnim klubom kot otvoritvena v letošnjem tekmovanju v ligi. Rezultati so bili naslednji:

400 m prosto moški: 1. Žižek (Jug) 4:58.4, 2. Milosavić (Jug) 5:25.4, 3. Vičević (ZPK) 5:30.3.

100 m prosto ženske: 1. Jazbec (Jug) 1:22.3, 2. Dragić (ZPK) 1:25.3, 3. Brkić (ZPK) 1:24.4.

100 m hrbtne moški: 1. Markić (Jug) 1:16.6, 2. Strnac (ZPK) 1:17.4, 3. Drobnič (ZPK) 1:18.4.

200 m prsno ženske: 1. Poznjak (Jug) 3:25.2, 2. Fišer (ZPK) 3:33, 3. Pacelka (ZPK) 4:01.2.

100 m prosto moški: 1. Štakula (Jug) 1:03.4, 2. Štakula R. (Jug) 1:04.2, 3. Bergler (ZPK) 1:04.6.

100 m hrbtne ženske: 1. Bartulović (Jug) 1:29.6, 2. Ciganović (Jug) 1:40.4, 3. Fišer (ZPK) 1:41.8.

200 m prsno moški: 1. Barbieri (Jug) 2:57.6, 2. Dvoržak (ZPK) 3:04, 3. Grzinić (Jug) 3:08.

Štakula 4x100 m prosto ženske: 1. Jug 5:40.3, 2. ZPK 5:40.5.

Štakula 4x200 m prosto moški: 1. Jug 10.01, 2. ZPK 10:22.4.

Jug je zmagal z 69 točkami, dotim je ZPK dobil 40 točk.

Tekma v waterpolu med Jugom in ZPK se je končala z zmago domačih, in sicer z rezultatom 5:0 (2:0).

(Tekmovanje se nadaljuje jutri zvečer v Splitu s srečanjem med Jadranom in ZPK. Op. ur.)

Punčec v Rogaški Slatini

Rogaška Slatina, 15. julija. Včeraj je tukaj nastopil v dveh teniških

partijah naš dolgoletni državni prvak in prvi mušketir v družbi juniorskega prvaka Zagreba Stoka in juniorske drž. prvakinje Bačkorjeve. Za nastop slavnega teniskega igralca je vladalo v zdravilišču ogromno zanimanje in se je zbralo na teniških prostorih nekaj sto gledalcev.

Najprej je Punčec odigral partijo s Stokom, v kateri je pokazal vse svoje veliko znanje in zmagal v treh setih 6:3, 6:0, 6:2. Strok je bil na trenutke skoraj enakovreden Punčecu, videlo pa se mu je predvsem, da je njegov učenec velikih nad.

V drugi igri sta potem Punčec in Bačkorjeva v doubleu zmagala nad parom Strok - Šotelič v dveh setih 6:4, 6:3. Rezultat bi bil lahko čisto drugačen, če bi Strok ne bil utrujen od prejšnje igre s Punčcem samim.

Občinstvo je za napetostjo sledilo obema igrami in burno pozdravljalo mušketirja, ko je zapušal igrišče. Punčec in Strok nameravata prirediti sedaj daljšo turnejo po manjših mestih naše države in je bil njun nastop v Rogaški Slatini prvi na tej propagandni poti.

Naši kraji in ljudje

V spomin Maleju — vojaku in Sokolu v Novem Sadu

Na dan 15. julija pred 10 leti je, kakor je »Jutro« že poročalo, tragično preminil odlični sokolski delavec in tekmovalac br. Tone Malej. Med izvajanjem obvezne vaje na krogih na mednarodni tekmi v Luksemburgu je padel tako nesrečno, da si je namolil tilnik in mu je dva dni kasneje prenehalo biti sokolsko srce.

Ko se zjutraj po 10 letih klanja spominu br. Maleja na tisoče in tisoče sokolskih src, se ga spominjamo tudi tovariši iz vojske, kajti njegovo sokolsko udejstvovanje ni šlo neopaženo mimo nas. Naj torej do breemu tovariši iz vojske poklonimo danes te skromne vrtice namesto cvetja na njegov prezgodnji grob ob vznožju mnogih triglavskih gor!

Tvoji tovariši iz vojske smo danes spet zbrani pri naši četi na aerodromu. Skoro vsi smo kakor nekoč pred 11 leti, le tebe ni. Vse prezgodaj si šel na dopust, iz katerega se ne vrneš več.

V trdnjavi petrovgradski nad mirno Donavo pri Novem Sadu smo se seznanili. Že prve dni našega prihoda smo pričeli razmišljati, kako bi se dalo doseči, da bi posekali sokolsko telovadbo v Novem Sadu. Bila je to naša iskrena želja, katere smo se oprijeli predvsem Slovenci s tovarišem Malejem na čelu. Javili smo se v nekaj dneh na raport in prejeli smo od tedanjega komandanta zrakoplovstva generala g. Stančevića stalno dovoljenje za posejanje redne telovadbe pri Sokolu v Novem Sadu.

Novosadski Sokol je takoj spoznal izredno tehnično in organizatorično sposobnost br. Maleja in mu je že po nekaj dneh naregal vstopa v tamošnjega Sokola poveril vrsto opravil tehničnega značaja. Krepko je tov. Malej prijel za delo in novosadski Sokol se je kaj kmalu krepko razmahnil. Po uspešni intervenciji novosadskega starištvstva pri komandantu zrakoplovstva je bil br. Tone premeščen k komandi zrakoplovstva, da mu je bilo omogočeno dnevno posejati še ostale sokolske oddelke, ki jih je po večini tudi sam vodil. Posvetil je vse sile razvoju novosadskega Sokola. Nabavljen mu je bil svečan sokolski krog in udeleževal se je kot član novosadskega Sokola vseh javnih nastopov, kjer je dosegal velike uspehe. Novosadčani so mu bili hvaležni in je bil dnevno gost zjad tega zdaj drugega uglednega meščana. Za njegove sokolske vrline in njegovo sposobnost je izvedla tudi komanda zrakoplovne podoficirske šole, ki je nato izposlovala, da je br. Malej tudi pri gojenih podoficirskih šolah uvel. Tyršev sokolski telovadni sistem, po katerem omenjena šola vežba še danes.

Tako je br. Malej tudi kot vojak vršil svoje sokolsko poslanstvo med vojaštvom uspešno in v zadovoljstvo vseh predpostavljanih. Bil je vzor Sokola-vojaka, priljubljen med oficirskim zborom in vojaštvom.

Tvoji tovariši iz vojske se pridružujemo danes vsem, ki ti k vznožju Triglava pošiljajo sokolski zdravje. Slava ti! —an.

Toča uničuje, strela ubija

Od strele zadet, ko je vedril pod drevesom

Retče, 15. julija

Letošnje poletje ne more v pravi tir. Ne mine dan brez deževja. Zjutraj še nekam kaže, sončni žarki ogrevajo prirodo, a najčede se zgodi, da se vreme še v teku dneva sprevede. Vljije se ploha, medtem grmi in treska, da se bodu smili. Krajne nevihte so na dnevnem redu in velike težave imajo kmetje, ki suše seno. Rekli bi, da naravnost love ure, ko jim je omogočeno spraviti seno pod streho. Le preprosto pa se vračunajo. Kosci podirajo visoko travo, prične se sušenje, a preden so kopice skupaj, že zalije vso kosnjo dež.

Dež pa ni edina nadloga. Neurje, ki divja od časa do časa, prinaša tudi babje pšene in točo. Zlasti te se ljudje boje. Te dni je divjala huda nevihta s točo na Sorškem polju in je povzročila na posevkih in na drevju prav občutno škodo. Toča je padla predvsem v okolju Gorenje vasi, Sorre, Retče, Dola in Drage, ki spadata na pod upravno oblast občine Zmunc. Med nevihto, ki se je razvila okrog 17. je močno gmelo, udarjala je tudi strela. Vprav tedaj, ko je privihrala na Sorško polje ne-

vihta, je šel s koso na polje posestnik Soršak Franc iz Gorenje vasi 28 Dvainsedemdesetletni mož pa ni slutil, da odhaja v smrt. Niti ni dobro pričel s kosnjo, ko je prigrmel nevihta. Stopil je pod hrusko, mence, da se tako ogne dežju. Slučaj pa je hotel, da je udarila strela v drevo. Soršek se je zgrudil na mestu mrtev. Morda gospodarjeva smrt niti ne bi bila brž odkrita, da ni bil z gospodarjem domači zvesti pes, ki je okrog mrtvega Soršaka vztrajno skakal in cvilil. Domači so postali pozorni na psa in tako se jim je odkrila bridka resnica. Skušali so Soršku še pomagati, ali zaman. Življenje v njem je že ugasnilo. Truplo pokojnika so prenesli na dom, odtod pa se je potem vršil pogreb v Retče.

Smrt splošno čislana in priljubljena gospodarja je napravila v vsej soseski globok vtis. Kakor v tem primeru, tako, se je tudi ob smrti Katarine Jelenčeve, ki jo je ubila strela v Vošah, izkazalo, da drevesa nikakor niso primerna za zavetje. Ljudje bi se morali tega zavedati in ne iskati pribežališča pod drevesi, ki pomenijo več ko nevarno zaščito.

Dolenjski grozi prava lakota

Trebnje, 15. julija

Kakor je »Jutro« že poročalo, so bili v noči na soboto mnogi dolenjski kraji hudo prizadeti od toči, ki je ponekod uničila domala ves pridelek. Ko so povrnili pregled oklešenih krajev kaže, da bodo posledice hude. Večini dolenjskega prebivalstva v Temeniški dolini občasno grozi stradanje. Komisije za ocenitev škode so ugotovile, da so bile od toče najhujše prizadete občine Trebnje, Dobričice in Vel. Loka, medtem ko je v pasu med Višnjo gorjo in Novim mestom hujše prizadelo le nekaj vasi. Ostali dolenjski kraji tod okoli, ki jih toča ni dosegla, so utrpeli precej škode zaradi viharja, ki je besnel vso noč.

Opustošenje zaradi toče je strahotno. Oklešeni so vinogradi, žito, fižol in kornja. Teh prišelov letos v prizadetih krajih ne bo. Kjer je opravila toča svoje delo, tudi za kosca ni ostalo nič.

Kjer pa toče ni bilo, sta slihen vihar in naliv opravila svoje delo. V vinogradih je zaradi burje odpadlo mlado grozdje, tako da ne bo mnogo pridełka. Žita so poležana in bodo namesto srpov ob žetvi predčasno zapele kose. Ljudje bodo pozežano žito, ki ne kaže, da bo za žetev, pokosili že zjad in bodo opravili čimprej setev ajde. Drugod je spet voda ugonobila rast, saj so nekatere

ri deli obdelane zemlje ob Temenici pod vodo. Veliko škodo je vihar napravil na zgradbah, razen streh je metal opeko in odnašal slamo. Vihar je bil tako močan, da je podiral drevje.

Nadloga za nadlogo prihaja letos med našo ubožnino in je v tem času, ko bi morale biti kašče skoro že polne žita in v hlevih rejena živina za prodajo, baš nasprotno. Pridełka ni, živina je slaba, tako da s strahom pričakujemo letošnjo zimo.

Denarja ni in ga ne bo, ker ljudje niti zase ne bodo imeli dovolj pridevkov. Od hiše do hiše pa že hodi rubež za obresti dolgov, za davke in drugo. Ker kmet ne more plačati zapadlih zavarovalnih premij, je večina naših kmetij v nevarnosti, da v primeru požara sploh ne dobi zavarovalnine. A tako bo postavil streho zase in za živino, če mu jo uniči požar.

Tako preživlja naš kmet, prizadet letos od tolikih vremenskih nezdod, spet hudo gospodarsko stisko, katere obupne posledice prehajajo avtomatično tudi na druge sloje, tako da lahko govorimo o stiski vsega dolenjskega življa. —an.

Štrigova že dolgo ne pomni tako strašne toče

Štrigova, 15. julija

V petek je bil lep dan. Prav do 15. ure je bilo sončno. Nato pa so se začeli oblaki

kopičiti. Kmalu je nastalo neurje in vsula se je toča debela ko lešniki. Padala je v Strigovi in njeni neposredni okolici, to je od Krpeca pa tja do Mure, kakih 20 minut. Vmes so bila posamezna ledna zrna debela ko orehi in težka do 25 gramov. Na tleh je bilo kakor pozimi vse belo. Še dobri dve uri po neurju je bilo polno toče celo na sončnih straneh.

Debela toča, kakršne ljudje tu še niso videli, je uničila skoro vso rast na polju in po vrtovih. Napravila pa je veliko škodo tudi po sadovnjakih in vinogradih. Polje nam nudi strašno sliko. Žito je zbito k tlom, kakor bi bil kdo valjal sode po njem. Mnogo klasja je odsekano mnogo zrn izluščeno. Turščica je videti s svojim razkani listjem kakor trstje, krompir moli v zrak globo peclje, ker mu je listje odsekano, sončnice soje puste kakor kolje, buče pa so zbite v zemljo. Vrtovi so čisto uničeni. Vsa zelenjava, zlasti ona z večjim listjem, je zdrobljena. Koščki listov leže po vrtu in poteh, ker jih je vihar raznesel. Nekatera zelenjava je tako uničena, da je sploh ni mogoče spoznati. Po tem opustošenju vrt ne bo nudil vsaj mesec dni nobene koristi. Vse bo treba zasaditi znova razen čebule in česna, ki sta še edina ostala, dasi sta tudi zelo poškodovana.

V sadovnjakih je pod drevjem polno lista in med listjem mnogo pecljev in vejic s plodovi. Na drevju viseči plodovi pa so močno poškodovani. Obilno trstje je okleščeno, listje je po večini razkano, grozdje pa leži na tleh. Ono grozdje, ki ni na tleh, je močno poškodovano.

Trta v vinogradih je izgubila s to točo nad 70 odstotkov obetajočega pridełka. Listje in grozdi leže po tleh. Kar je grozdiča ostalo na trti, je povečini zelo poškodovano. Celotna škoda v vinogradih se bo videla šele po nekaj dnevih.

Silen naliv s točo je močno poškodoval na nekaterih mestih ceste in poti. Kanali pa so bili zamašeni z blatom, ki ga je voda nanekla s okoliških begov.

Poštni avtobus padel v Savinjo

S potniki vred se je pri Lučah zvrnil v stransko strugo Savinje —

Celje, 15. julija

V nedeljo ob 18.40 je odpeljal redni poštni avtobus s 15 potniki iz Logarske doline proti Šmartnu ob Paki k večernemu savinjskemu vlaku. Šofiral je Friderik Kamberger, ki pa je vozil tako neprevidno, da je že med Logarsko dolino in Lučami dvakrat zadel od strani v mostno ograjo, vendar ni prišlo do nesreče.

Ko je privozil avtobus v bližino Ropove gostilne pred Lučami, kjer se odcepi od Savinje stranska struga na levo stran ceste, je izgubil šofer oblast nad vozilom. Avtobus je zdrknil na levo stran ceste. Šofer je hotel hitro okreniti na desno, bilo pa je že prepozno. Avtobus je s potniki vred zdrknil čez cestni rob in padel 1 meter globoko v strugo, v kateri je voda globoka

60 cm. Avtobus je obležal močno razbit na strani v strugi in voda je hitro vdrla vanj. Domačini, ki so bili v bližini, so takoj prihiteli na pomoč. Odprli so vrata avtobusa in spravili vse potnike in šoferja na varno. Potniki so dobili vsled padca in razbitih šip k sreči le lažje poškodbe, prestali pa so seveda mnogo strahu. Nekateri potniki so najeli avto in se odpeljali v Šmartno ob Paki, odkoder so se vrnili z nedeljskim večernim vlakom domov. Poškodovani avtobus so danes izvlekli iz struge.

V Beli krajini so od toče hudo prizadeti vinogradi

Metlika, 15. julija

Belo Krajino je zadela spet nova nezdoda, ki navdaja s skrbjo vse prebivalstvo. Že tako je letina slabo kazala. Vinogradi, ki so glavni vir zaslužka teh krajev, so letos zelo slabo obetali, ker je dolgotrajna zima z mokro pomladjo ovirala razvoj trte, tako da je dosti trsov ostalo brez grozdja, drugje pa so bili nastavljeni prav slabi. Razen tega se je v še večji meri kakor druga leta pojavila peronospora in grozila, da bo še to malenkost uničila. Kmetje so morali izdati velike denarje za modro galico, ki je letos še posebno draga. Tudi z drugimi pridečki je podobno. Sadja, ki ga je bilo lani rekordno množine, letos skoraj ne bo. Edini pridelek, ki letos obeta, je krompir.

V soboto zjutraj ob pol petih pa je prišla še toča, ki je v krajih ob meji banovine Hrvatske razbila najmanj polovico trsja. Zadelo je zlasti bivšo občino Drašče polovico bivše občine Božakovo, precej žumberške krajine in skoraj vso vivodinsko občino. Toča je bila debela kakor golobja jajca in je močno oklestila zlasti trse, ki je ponekod tako prizadeto, da se dolgo ne bo moglo pomoči. In poleg tega bo treba še enkrat vse trtje škropiti, kar bo kmetom, ki so že tako po večini siromašni, nakopalo nove izdatke. Še ob sedmih zjutraj so kupi toče ležali v zasenčenih krajih. Tudi žito je močno prizadeto, zlasti pšenica, ki je bila tik pred žetvijo.

Tako zadevajo Belo Krajino vsako leto hudo udarci. Že tri leta je bila močna suša, letos pa je takšno čudno vreme, da bo uničilo skoraj vse prideleke. Kmet gleda z obupom, kako mu prirodne sile uničujejo delo rok. Upa pa vsaj, da bodo davčna oblastva upoštevala vse tegobe, ki ga tarejo, in da bodo zadosti obzirna, ko bodo prišli časi novih davčnih prepisov.

Mož, ki sliši na pet imen

Brunner—Langer—Popović—Novak—Weiss in njegovi sodelavci so samo v Zagrebu nasleparili dober milijon Slepār ima v svojem lažnem potnem listu vizume vseh držav sveta

Zagreb, 15. julija.

Afera, ki jo je dvignila aretacija ponarejevalcev potnih listov v Zagrebu, zavzema zmerom širši obseg. Policia je noč in dan na delu, da bi izlovala niti, ki so se bile nabrale v ogromen, skoraj nerazrešljiv klopič, sredi katerega se nahajajo zagonetna osebnost enega največjih zločincev, s katerimi je zagrebška policija slahod kdaj imela posla — Julija Brunnerja.

Takoj na začetku se je policija znašla pred težko zagonetko, kdo je prav za prav ta Julius Brunner, ki se je po potrebi izdal tudi za Julija Lanzeria. Policia je našla doslej pet različnih dokumentov, opremljenih z njegovo fotografijo, a vsak se glasi na drugo ime: Julius Brunner, Julius Langer, Friedrich Popović, Václav Novak, Emil Weiss. Policia si beli glavo, da ugotovi identiteto moža, ki očitno predstavlja enega najbolj nevarnih, najbolj drznih zločincev današnje Evrope. A do slej je ugotovila samo, da je ta Brunner—Langer—Popović—Novak—Weiss ponarejeval

lec velikega stila, ki ima v svoji prtljazi na stotine štampiljk, tiskovin, vzorcev potnih listov, bančnih formularjev, bančnih pisem in drugega gradiva, ki mu je omogočalo, da se je na debelo ukvarjal z izstavljanjem dovoljenj za bivanje tujcev, potnih listov, krstnih listov in vsake vrste dokumentov, kakršnih ljudi tako pogostokrat pogrešajo v teh vznemirjenih dneh. Na policiji zatrjuje mož, da se v resnici piše Brunner, a vse ostale ponarejene dokumente, da mu je preiskrbel Václav Novak, ki se je v Zagrebu mudil pred nekaj tedni, nato pa je odpotoval neznano kam. Malo prej je trdil, da je vse te dokumente falzificiral zanj Emil Weiss.

Včeraj je policija našla celo novo skladišče te svojevrsne tovarne. V nekem kovačcu, ki je bil od kraja videti precej nedolžen, je uradnik kriminalnega oddelka našel skrit venjak. Kmet, ki odpira tajni predal, a v predalu koro živov raznih konzulatov za izstavljanje viz. živov obmejnih uradov za potovanje v državo in

iz nje štampiljke raznih župnih uradov za potrjevanje krstnih listov itd. Na izredno prevelik način je Brunner prišel do bančnih pisem raznih švicarskih denarnih zavodov. Obrnil se je s prošnjo za kakšno nedolžno informacijo na poljubno švicarsko banko, a ko je od nje dobil odgovor — po navadi, da zavod njegovi želji ne more ustreči — si je na podlagi lista in kuverte, ki ju je od banke prejel dal v tiskarno, ki jo je po vsej priliki imel v Budimpešti, napraviti bančne tiskovine enakega vzorca, s katerimi je sleparil dalje. V tej tiskarni je dal natisniti tudi vse ostale formulare in druge tiskovine, ki jih je potreboval za svoje akcije. Brunner se je v Zagrebu mudil že večkrat. Tako je bil lani tudi šest mesecev, letos pa je z vso paro delal dva mesca takorekoč noč in dan. Njemu gre za sluzga, da je Zagreb v kratkem času postal najpomembnejše središče črne borze.

Nad vse zanimive informacije o Brunnerju je dal policiji neki madžarski žurnalst, čigar sorodnica ima v Budimpešti svoj pension. Pred meseci je p-šel k nji tujec, na las podoben Brunnerju, se ti predstavil kot emigrant iz Praga in si naročil apartma. Imel je krasno garderobo s seboj in je na prvi pogled napravil prav dober vtis, čez nekaj dni pa se je izkazalo, da mora biti pustolovec in slepar. Lastniki lokala je izrazil željo, da bi prišel v stik z ljudmi, ki bi hoteli kupiti večjo vsoto dolarjev in angleških funtov, obenem pa so ga obiskali ljudje, ki so bili v Budimpešti na glasu kot pustolovci in sleparji. Ko je lastnica policijo opozorila nanj, pa je najbrž zaslužil nevarnost in izginil. Brunner je prepotoval skoraj ves svet, v njegovem potnem listu so vizumi vseh evropskih držav, pa tudi velikega števila azijskih, avstralskih, afriških in ameriških. Brunner ima zveze s številnimi sodelavci v Švici, zlasti v Curihu, Milanu in Budimpešti. Kakor smo že poročali, je policija aretirala tudi Julijevega brata Jana Lanzeria, poleg njega pa tudi nekega Adolfa Weissmana iz Leipziga, nekega Rudolfa S., ki se je ponudil policiji, da pomaga razkrinkati Brunnerjevo bando, a je v teku preiskave postal sumljiv, in na kuharico Zofio Tiplovo, emigrantko iz Češkoslovaške, ki je bila prijateljica Jana Lanzeria. Med papirji, ki jih je policija zaplenila pri Brunnerju, je tudi nekaj ameriških in avstralskih čekov ter odprtih bančnih pisem ki vzbujajo sum, da je Brunner samo v Zagrebu oškodoval ljudi več ko za milijon din.

Zanimiva je zadeva z Brunnerjevim dovoljenjem za bivanje v Zagrebu, ki se glasi na ime Emil Weiss. V dovoljenju stoji, da je Weiss rojen v Zaeleru, da je državljan CSR, da je rojen 21. julija 1889 in da je »nevdata« (nemnožena). Očitno je Brunner za ta dokument uporabil dovoljenje za bivanje Zofie Tiplove, a ker ne zna dobro srbohrvatski, ni čutil, da bi bilo treba izraz »nevdata« nadomestiti z »neženjen«. V solumen so vsi lažni dokumenti, ki so jih našli pri njem, od sile slabi, površni falzifikati in se policija upravičeno čudi, kako je moral Julius Brunner pri tolikšni površnosti in malobrižnosti razviti tako obširno delavnost.

Vlak ga je povozil, ko je štel denar

Celje, 15. julija

Na železniški progi v Rogaski Slatini se je v soboto smrtno ponesrečil 60-letni posestnik Avgust Lovrenčič s Tekačevca pri Rogaski Slatini, oče lani tragično umrlega hotelskega vratarja Avgusta Lovrenčiča v Celju.

Stari Avgust Lovrenčič je stal v soboto okrog 14. na železniški progi in štel denar. V tem je privozil vlak, ki ga Lovrenčič ni opazil. Vlak ga je podrl na tla in zdrdl čez njega. Kolesa so odrezala Lovrenčiču obe nogi pod koleno. Grozno razmazarjena starška so prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer je že ob 23.30 podlegel poškodbam. Truplo so prepeljali danes popoldne iz Celja na Tekačevo.

Strašna povodenj v levačkem okraju. Nad Levčem in okoliškimi vasi je v petek razsajala slina nevihta, ki je trajala samo petko uro, a je prizadela razdejano, kakršnega ljudje ne pomnijo pol stoletja nazaj. Povodenj je uničila v 12 vaseh 3000 hektarov obdelane zemlje, porušila štiri mostove, pet mlinov in večje število drugih zgradb, a utopilo se je veliko število živine in drobnice, da znaša celotna škoda precej milijonov. Samo eden izmed porušenih mlinov, ki je bil betonski, je veljal milijon dinarjev, a vdal se je navalu vode, ker so bili graditelji pri delu precej malobrižni.

Kaj nameravate še prevesti?

— Zelo dolgo že iščem sodoben slovenski roman, ki bi bil pripraven za prevod v nemščino, a se doslej še nisem odločil. Prevajam pa »Samorastnike« Prežihovega Voranca in »Srečo na vasi« Miha Kranjca; obe pesnitvi smatram za najboljše v sodobni literaturi o slovenski vasi in slovenskem človeku. Obe povesti bi hotel izdati v skupni knjigi. Če mi bo uspelo, je za sedaj še vprašanje. Interes za slovenske pisatelje je v Nemčiji velik, problem pa je predvsem v izbiri, ki naj bi bila vestna in ustrezajoča idealu resnice, kajti samo resnica služi spoznavanju. Konkretna rešitev tega problema je težka. Važno je namreč, da se slovenska literatura predstavi svetu s tipičnimi deli, ki imajo izrazito noto slovenske nacionalne kulture.

Tako nam je odvrnil g. Hafner na vprašanje, ki so hotela ob njegovem prizadevanju delu nekoliko osvetliti tudi ob problem spoznavanja naše literature v širnem svetu.

Iz kulturnega življenja v Italiji

Najnovejša številka v Milanu izhajajočega lista »Ital-Jug«, ki je posvečen razširjenju in utrditvi prijateljskih odnosov med Italijo in Jugoslavijo, zlasti na gospodarskem področju, prinaša članek Marie Luise Astaldi o pomembnih kulturnih prireditvah zadnjega časa v Italiji. Predvsem opisuje mednarodno umetniško razstavo Biennale v Benetkah, ki je o nji naš list že ponovno pisal. Iz nadaljnjih odstavkov tega članka posnemamo nekatere zanimive podatke.

Kulturni pregled

Ob nemški izdaji naših novelistov

Razgovor s prevajalcem St. Hafnerjem

V lični knjigi na 254 straneh je izdala založba Adolf Luser na Dunaju in v Leipzigu izbor slovenskih novelistov z naslovom »Slovenische Novellen«. Dva slovenska umetnika, Gaspari in Malec, sta pripevala s svojimi slikami in ornamenti lep delež k prikupni opremi knjige, ki je med tem že vzbudila pozornost in priznanje nemškega kritika. Knjigo je treba vzlic njeni siceršnji zaključnosti sprejeti kot prvi zvezek izdaje jugoslovanskih novelistov, v kateri bodo drugi in tretji zvezek zavzele hrvatske in srbske novele. Dr. Franz Hillel in Stan. Hafner sta prevzela skrb za celotno zbirko. G. Hafner, ki biva v Ljubljani kot lektor pokroviteljice te izdaje, monakovske Nemške akademije, je novele izbral in prevedel. O temnem sodelovanju z g. dr. Hilleljem v Beogradu pa pričča zaključna beseda, ki jo je spisal dr. Hillel: beseda, v kateri je na nedeležih štirih straneh povedano mnogo več, kakor bi bralec pričakoval. Začetna sta namen zbirke, in nje vodilna ideja, povedano je o Slovincih in o naši kulturi, posebej še o novelistih te knjige toliko, da zadošča za prvo silo tudi povsem nepoučenemu nemškemu bralec. O vsem drugem govore same novele in njih govorica je dovolj originalna in zadosti živa, da vsaj v glavnem osvetli slovensko narodno dušo in njen življenjski krog, t. j. tla njenega naroda.

Šest novelistov je zastopanih v tej zbir-

ki. Na prvem mestu je Cankarjeva »Šestica«, na drugem Finžgarjeva proza »Na petelinac«, na tretjem Bevkov »Bajtar Mihalec«, na četrtem Meškova »Pravica starega Matijca«, na petem Juša Kozaka »Bohinjski pastirak« in na zadnjem mestu Prežihova Voranca, »Boj na požirniku«. Izbor za knjigo, ki ima že v naprej omejen obseg, ni bil lehak ne kar se tiče avtorjev in ne glede njihovih novel. Tem večje priznanje gre g. Hafnerju, ki je s svojo razgledanostjo in s finim estetskim čutom izbral to, kar je značilno tako za socialni in psihološki stil slovenskega ljudskega življenja, kakor za našo krajino. In z druge strani to, kar označuje tudi formalne kvalitete slovenske novele. Umljivo je, da zbirka v tem obsegu ne more biti antologija in da zaradi tega ne zajema vseh imen, ki so značilna za našo sodobno prozo. Sicer pa menimo, da bo sva naša načela in svoje izkušnje najboljše izpovedal sam prevajalec, zato smo ga naprosili za besedo, ki sledi temu zgolj kronističnemu prikazu prikupne in pomenljive knjige.

O kvaliteti prevodov bo lahko izpregovorila strokovna filološka kritika. Ob bežnem branju nas osvajajo s čistostjo besede in melodijo stavkov; tudi podrobna primerjava bo po vsej verjetnosti potrdila, da je prevajalec s svojim prodornim jezikovnim znanjem srečno obvladal mnoge težkoče in dal tem dokumentom sodobne

slovenske književnosti v glavnem verno, v vsem pa gladko in učinkovito nemško besedilo.

Knjigo »Slovenische Novellen« sprejemamo kot znanilko volje našega velikega soseda, da vzpostavi most pravičnega razumevanja in priznanja tudi k nam, ki izživljamo v svoji dozoreli besedi in v njeni umetnostnih stvaritvah svojo voljo do življenja in svojeke odlike našega duha. GG. dr. Hillel in St. Hafnerju ter založbi smo hvaliležni za to dejanje pozornosti in razumevanja.

G. lektorju Stanislavu Hafnerju smo stavili nekatera vprašanja, ki so v zvezi s knjigo »Slovenische Novellen«.

Na vprašanje, kako je prišlo do izdaje te zbirke, nam je g. Hafner odgovoril naslednje:

— Načelnik podružnice Nemške akademije v Beogradu dr. Franz Hillel se je že leta bavil z idejo, da bi sestavil zbirko jugoslovanskih novel v nemškem jeziku. Ta zbirka naj bi v treh delih — slovenskem, hrvatskem in srbskem — pokazala duhovno življenje jugoslov. skupnosti. Lansko leto se je njegova želja uresničila. Založba A. Luser, ki je zaslužna v pokretu nove nemške književnosti, je to idejo odobrila in sprejela v svoj program. Ustregel sem prošnji dr. Hillela, da sodelujem z izbiro prevodov in pri izdaji slovenskega dela. Tako je prvi, slovenski del zbirke ugledal luč sveta.

In kašen je namen te zbirke?

— Zamisel tega dela je v tem, da pokaže nemški javnosti ne kot antologija v literarno zgodovinskem smislu, marveč kot zbirka vsebinsko značilnih del kulturni, socialni in duhovni svet slovenskega naroda.

Domače vesti

Pismo iz Narvika

Slovenci smo za čudo podobni bratom Srbom, če jih gledamo skozi steklo izkušnje znamenitega Jagodina iz Nusičevega »Potovanja okoli sveta«; ne moreš stopiti nikamor pod tem božjim soncem, ne da bi našel na rojaka. O tem — in pa še o nemem, namreč, da smo Slovenci pesniške duše — nam prila pismo, ki ga je napisal slovenski fant, sanitetni kaplar nemške vojske Janko Wrulich, iz daljnega Narvika in ga preko »Koroškega Slovenca« naslovil vsem svojim koroškim rojakom: »Rojakom v domovini! Naj Vam, dragi bratje in sestre, po zmagoviti končani vojni na severu svet postavi prvo vrstico. Po napornih tednih vojnih pohodov in bitk v gorah severne dežele sem v duhu z Vami. Neustojljiva sila me veže na dom in domovino. Hvala Bogu se smem veseliti zdravja in dobre volje. Nahajam se z drugimi tovariši na oddihu od krasnem norveškem fjordu sredi čudovite narave, naj-

30 KOLONJSKIH VOD

bolj primerne za nas »letoviščarje«. Ob toplih sončnih dneh nas že vabi morje s svojo privlačno silo. Fjordi in planine me spominjajo na koroške gore in jezera, čeprav je razlika vendarle kričasta. Bajna je severna pokrajina od polnočnega sonca, ko v rdeči luči gorijo vrhovi gora in žari v sončni zarji mirna morsk gladina. V takih trenutkih se mi vzbujajo silni spomini na deželo od Dravi in z Zupancem se vprašujem: Kje domovina si...? Moj stalni prijatelj »Koroški Slovenec« me tudi tedno obiskuje. Z brezprimernim zanimanjem prebiram novice in poročila o narodnem in prosvetnem življenju in delu. Veseli me razgibanost kulturnih društev in posebno našega žentstva. Mnogo slovenskih očetov, bratov in sinov se bori na frontah, zato morajo matere, sestre in hčerke s podvojeno silo prijeti za delo, za delo v gospodarstvu in se za delo v narodni prosveti. Zvestoba za zvestobo! Verujte, Vaše ljubeznivne skrbi za dom narod Vam vsi sinovi ne bodo pozabili nikdar. Do končne zmage hočemo držati fronto vsi. Vi v zaledju in mi na bojiščih. Pozdravljam z narodnim pozdravom vse rojake v domovini in na fronti! Janko Wrulich, San. Gefreiter.

ŠE CENEJE:

ZADNI OSTANKI

CREPE
DE CHINE, VZORČAST . 25.—
CREPE
MAROCAINE, VZORČAST 36.—
CEFIR INDANTREN . 13.—

MANUFAKTURA

F.K.S.

SOUVAN

MESTNI TRG 24

* Diplomirani so bili na tehnični fakulteti univerze kralja Aleksandra v Ljubljani za inženjerje kemije Pavle Eržen iz Skofje Loke, Maks Ferlan iz Ljubljane, Marjan Labernik iz Ljubljane, Rudolf Segula iz Litije, Franc Serko iz Cerknice in Viljem Mrdjen.

* Ban dravske banovine dr. Marko Natlačen danes in v petek 19. t. m. zaradi odsotnosti ne bo sprejemal strank.

* Udobno potovanje na Sušak. V našem nedeljskem članku o vožnji z avtobusom na Sušak je bil vozni red napadeno naveden. Pravilno odhaja avtobus podjetja »Jadrane« ob 5.30 od hotela »Slon«, 7.40 iz Ribnice, 8.30 iz Kočevja, 10.05 iz Delnice in prispe ob 11.50 na Sušak. Povratek s Sušaka ob 14., Delnice ob 15.45, Kočevja 17.40, Ribnice 18.10 in prihod v Ljubljano ob 19.45. Opozorjamo na današnji oglas s točnim voznim redom, ki si ga naj zainteresirani izstrižejo in shranijo. (—)

Isaka očala
po meri
zato dobro sedijo in
jasen pogled pri

Ljubljana
PASAZA
NEBOTIČNIKA

Nekako ob istem času kakor beneška razstava je bila v Cremoni otvorenja razstava del, ki so konkurirala za nagrado Cremona. Ta nagrada je bila letos podeljena sliku, ki najbolj dostojno prikazuje »bitko za Zito«, t. j. napor Italije, da bi povzela svojo poljedelno proizvodnjo in postala neodvisna od uvoza iz inozemstva. Ustanovitelji nagrade Cremona programatsko vabijo umetnike, zlasti mlade, da zapuste slonokoščene stolpe tako zvane čiste umetnosti, se opirajo tēm današnje časa in zavržejo sebično supraindividualno abstraktnost, ki zanjo ni prostora v današnji italijanski družbi. Obenem jih vabijo, da naj se zopet oprimejo prikazovanja velikih dogodkov, v čemer je italijanska umetnost v preteklosti dosegala tako izredne uspehe. Te in podobne izpodbude v začetku niso bile vseh starejšim umetnikom, ki so bili preveč zaprti v svoje predhodke in gluhi za socialne pozive, kakor se umetnost mora prilagoditi, če hoče živeti in napredovati. Sedaj pa že vsi priznavajo legitimnost in uvažujejo važnost te ideje.

V maju je bil v Firenzi »Florentinski glasbeni maj«, serija predstev pod milim nebom, predavanj, koncertov, uprizoritev starinskih iger, melodram in dram, ki so jih izvajali največji umetniki. Med deli, ki so bila ob tej priliki prvi uprizorjena, je opera mojstra Dalla Piccola »Nočni polje«, ki pripada na oder letalske dogodke z junaškimi podvigi nekega pilota ob strašnem viharju. Ta opera je vzbudila veliko zanimanje in diskusije v javnosti. Novost je bil tudi »Boris Godunov« v originalni izdaji Musorgskega, kakor v Italiji še ni bil uprizorjen. Brez znanih podatkov Rimskega Korsakova je to delo mnogo bolj sveže in naravno. Nadalje je

* Bogat ribolov na Jadranu. Ribiči v Salihi na Dugem otoku so imeli na svojem letnem ribolovu dvakrat zapored izredno veliko srečo, tako da so hkratu nasolili nad 4000 soddok sardel. Eno tretjino pleša so prodali tvojici »Neptun«, ki je konserverala v olju nad 10 vagonov rib. Ribiči so prodali plen po 4 din kg, v Italiji, kjer je letos izredno živahno zanimanje za naše ribe, pa se brodajajo nasoljene sardele celo po 5 lir kg.

* Hrvatski slikarji prodali za 200.000 din slik. V nedeljo je bila zaključena razstava hrvatskih slikarjev v Domu likovnih umetnosti, o kateri smo poročali pred dnevi. Od kraja je sicer slabo kazalo, kar se tiče gnotnega uspeha, zadnje dni pa so se oglašili predstavniki nekaterih važnih kulturnih in drugih narodnih ustanov z večjimi nakupi. Poleg bana banovine Hrvatske, ki je izbral 21 del, je tudi glavni tajnik HSS dr. Krnjević kupil zase in za nekatere ustanove za 65.000 din slik.

— odlično parfumiranih — toči PARFUMERJA »VENUS«, Tyrševa c. 9

* Zagreb dobi Jadranski institut in Vinski muzej. Jadranska straža v Zagrebu je ustanovila posebno sekcijo z namenom, da se bavi s proučevanjem našega pomorskega gospodarstva in pripravi vse potrebno za ustanovitev Jadranskega instituta. Institut naj bi imel dva oddelka, geografsko-prirodoslovnega, ki bi obravnaval vprašanja morske obale, kartografije, pomorske meteorologije, biologije morja, ribolova in navigacije, ter gospodarskega, ki bi raziskoval možnosti izkoriščanja morja in njegove obale na področju brodarstva, pomorske trgovine, prometa, ribolova in turizma. Hrvatski vinogradniki in sadjarji pa so započeli akcijo za ustanovitev Vinskega muzeja v Zagrebu. Zveza hrvatskih vinogradnikov in sadjarjev je že začela zbirati predmete za ta muzej. Med njimi je nekaj dragocenih umetnin. Ker je po raznih krajih banovine Hrvatske raztresenih še mnogo starinskih stikalnic, umetniško izdelanih čutaric, barigel in drugih predmetov, ki so z vinom v zvezi, se obeta precej bogata zbirka. Na hrvatski zemlji se vinska trta goji že dva tisoč let.

Pri lenivosti črevesa, kataru v črevih, obolenju skrajnega črevesa, odstranjuje naravno »Franz-Josefova« grenka voda zaprtje spodnjih organov dobro in naglo. Mnogoletne izkušnje uče, da redna poraba »Franz-Josefova« vode izbornu urejuje funkcije črev.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

* Zadeva zdravilišča za jetične na Brestovcu. Nekajkrat smo že poročali o pogajanjih med zagrebško mestno občino in bansko oblastjo za zemljišče, na katerem naj bi se zgradilo novo moderno zdravilišče za jetične. Strokovnjaki banske oblasti so mnenja, da bi bil najprimernejši kraj na Brestovcu v Zagrebački gori, kjer se nahaja dosedanje začasno zdravilišče, mestna občina pa tega sveta ne mara odstopiti, češ, da sanatorij za jetične v tem kraju ovira razvoj turizma. Ker banska oblast v teh razmerah ne more začeti z gradnjo novega, nujno potrebnega sanatorija, je zdaj mestna občina zagrebška najemno pogodbo z zdraviliščem na Brestovcu, ki poteka v kratkem, podajala do konca leta 1941. Mestna občina se je hkratu zavezala, da zdravilišče na Brestovcu ostane v obratu vse do tlej, dokler ne bo zgrajen novi sanatorij. Vprašanje novega zdravilišča nalaga mestni občini zagrebški toliko večje dolžnosti, ker je po statistiki univ. prof. dr. Cepulica v glavnem mestu banovine Hrvatske nad 10.000 jetičnih bolnikov, a med njimi je ogromno število bolnikov z odprto tuberkulozo, ki širijo bolezen po svoji okolici. Ogromen je odstotek bolnikov, ki nimajo niti svoje postelje, a kaj šele svoje sobe. Nad 50 odstotkov bolnikov, ki so zadnja leta umrli v Zagrebu za jetiko, je stanovalo v sobi s številnim ali v sobi s kuhinjo. V takih razmerah bi kakšni estetski in turistični razlogi graditvi sanatorija pač ne smeli delati napotja.

* S puškami v rokah v boj za pašnike. Severna Dalmacija je znana po svoji siromastini, kar se tiče pašne in košnje. Danilo in Dubrava, dve vasi v okolici Šibenika, sta si zaradi zemlje neprestano v laseh, pred dnevi pa so se kmetje iz Lišene in Ostrovice v skradinski občini krvavo spopadli zaradi pašnikov Trolovke in

Poletne srajce za gospode v najnovejših fazonah nudi najceneje GORIČAR, Sv. Petra cesta.

bila uprizorjena v očarljivem okviru znane florentinskega parka Boboli, med dišečim grmovjem in ob šumenju vodometov, žaloigra »Aleichir«, delo Alexandra Manzoni. Žaloigra je bila spisana okrog leta 1822. in prikazuje v visoki pesniški obliki propad langobardskega kraljevstva in bitko med Karlom Velikim in Deziderijem, ki se je končala s porazom Deziderija. V tragediji prevladujeta versko in domoljubno prepričanje.

Kdor je bil ob tem času v Firenzi, je gotovo obiskal tudi razstavo toskanskega cinquecenta v dvorani palače Strozzi. To slovečo palačo, ki ji je leta 1489. položil temelje bogati florentinski trgovec Filippo Strozzi v večjo slavo svojih vnukov, je mnogo poškodoval zob časa in je čedalje bolj propadala. Danes je palača prenovljena v prvotni obliki s krasnimi fasadami in kamnu, vitkimi biforami, loggijami, ki so bile poprej delno zazidane in so sedaj ponovno odprte v skladu s staskim toskanskim pejsajem. Posled budo v palači Strozzi prirejali razstave stare umetnosti. V njenem velikem dvorišču nasproti vhodu je postavljena Michelangelova Pietà, ki jo je nabavila vlada od rodbine Barberini in darovala mestu Firenzi. V zgornjih nadstropjih so razstavljena dela največjih umetnikov: nekateri Raffaelovi portreti, Donieva Madona, slike Michelangela, dalje podobe Fra Bartolomea, Andrea Sarto, Pontormo, kipi Giambologna, Ammanatija, Sansonina, v manjših dvorinah pa so razne risbe, gobleni, terracotte, medalje. Ko obiskovalec pregleda razstavo, si lahko malce odpočije v tretjem nadstropju, odkoder se iz loggij odpira prekrasen razgled preko slikovitih hribov florentinske okolice.

Bare, ki si jih laste prvi in drugi. Lišnjani so nedavno Ostrovičanom pregnali vso živino in drobnico s teh dveh asnikov, nato pa so prišli Ostrovičani, oboroženi s puškami, da z orožjem v roki zasedejo zemljo, ki po njihovem pripada njim. Lišnjani so se jim s kamenjem postavili po robu, nakar so Ostrovičani začeli streljati in bilo bi smrtnih žrtev, če si be bi bili Lišnjani poiskali varnega kritja. Borba bo bržkone trajala brez konca in kraja.

* Džm na Polzevemu vabi izletnike avtomobilskih in motociklistične izletnike in letoviščarje. Dnevna oskrba je 50 din. Telefon: Višnja gora 1. (—)
* Vaša koža ne bo razdražena, če uporabljate pri sončenju Tschamba Fil. — Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova ulica 5. (—)

SARDELNO PASTO

»NEPTUN«

exportira v razne države Evrope in Amerike — NEPTUN d. d., Split — največje domače tovarne sardin.

* Škandal na občnem zboru beograjskih gospa za zaščito slepih deklet. Dom slepih na Gunduličevem vencu v Beogradu je bil v nedeljo dopoldne pozorišče zdražbe in diranja, kakršnega bi si človek s težavo zamislil v hiši, ki je namenjena tihi, skrbni, požrtvovalni in ljubezni polni vzgoji najnesrečnejše mladine — slepih deklet. Odbor gospa za zaščito slepih deklet je imel svoj občni zbor, katerega se je udeležila tudi bivša podpredsednica Rojka Andrejevičeva, ki je bila zaradi nekkih nerednosti z markicami, s kakršnimi se potrjuje vplačilo prispevkov za dom, izključena. Njena navzočnost je pri večini članic, ki so same najodličnejše dame iz izbrane beograjske družbe, vzbudila hudo kri in začel se je vik in krik, v katerem so padale psovke in žaljivke. Pristašice izključene podpredsednice so kričale na vse grlo: Živela Rojka!, pristašice večine pa? Proč z Rojkami! V kotu je neka dama na lepem začela kričati na sosedo: — Ti si solato prodajala na uličnem trgu! Na koncu je predstavnik policijske uprave napravil red na ta način, da je zborovanje, še preden je bilo otvoreno, razpustil.

* Tragedija bivšega zločinca. Za obupne težave, s katerimi se mora boriti človek, ki je bil že kdaj zaprt zaradi zločina, če se hoče dvigniti na pravo, pošteno pot, je nad vse značilna zgodba Miodraga Novakovića iz Zagreba, enega izmed najbolj nevarnih vlomilcev v blagajne, ki je bil od nekdanj strah zagrebške policije. Novaković, ki ima precej razburljivo preteklost, se je polagoma naveličal življenja, kakršno spremlja kriminalca na vsej poti, in se je sklenil poboljšati. Del časa je imel pred policijo mir, a ko je bil pred tremi meseci izvršen drzen vlom v blagajno tvrde Prevedan & Hofmann v Boškovičevi ulici, iz katere je izginilo 120.000 din, je policija takoj spet osumila Miodraga Novakovića. Ta sum se zdel toliko bolj upravičen, ker je policijo o priliki neke davne aretacije našla v Novakovićevem žepu listek z napisom »Prevedan & Hofmann«: kričec indic, da je Novaković že takrat imel misel, zdaj pa jo je izvedel v resnico. Sum se je zgoštil sprito dejstva, da je Novaković izginil brez sledu. Od takrat se je začel Novakovićev križev pot. Privraket so ga našli v Novi Gradski in ga odvedli v Zagreb. Tam je nekaj časa sedel, a ko je s težavo dokazal, da je v času vlomna sedel v zaporih beograjske policije, je bil izpuščen. Ko je begal okrog in je bil neprestano znova aretiran, je padel na njega še huji sum. Ko je policija na Sušaku aretirala večjo lovoposko tolpo, je kolovodja družbe izjavil, da nekateri predmeti, ki so jih našli pri njih, izvirajo od Miodraga Novakovića. Izkazalo se je, da stvari izhajajo od vlomna pri tvrdki Prevedan & Hofmann, pa so Novakovića vnovič prignali v Zagreb, kjer je spet nekaj časa sedel, dokler se stvar ni razčistila. Ko je bil vnovič aretiran v nekem podeželskem mestu, je obupal in je poizkušal samomor s tem, da si je prerezal žile na roki. Ostal je pri življenju, a izgubil je tri prste. Pred dnevi pa se je oglašil na kriminalnem oddelku policije, uprave v Beogradu in gospodje so bili presenečeni, ko je ves vzmernir izjavil: Odlodil sem se, da se vrnem v pošteno življenje in da si na spodoben način služim vsakdanji kruh. Življenje, ki sem ga živel doslej, me je gnalo v prepad, zato vam prisegam, da bom poslej pošten človek. — Svoboda bo Miodragu Novakoviću pač velika preizkušnja.

Dr. JANEZ GANTAR

RADOVLJICA — tel. 52-24

zopet redno ordinira

Iz Ljubljane

u— Francoski narodni praznik v Ljubljani. Generalni konzul Francije g. Remérand je na praznik 14. julija v spremstvu g. Lacroixa, ravnatelja Francoskega instituta položil v nedeljo ob 10. ure pred spomenik Neznane vojaka Napoleonove armade. Slovesnosti so prisostvovali dr. Sušnik, načelnik prosvetnega oddelka banske uprave, kot zastopnik bana; general Janez kot zastopnik komandanta dravske divizije z delegacijo oficirjev garnizije in direktor Jančigaj za župana. Prisotno je bilo tudi lepo število članov Francoskega instituta in Društva prijateljev Francije.

u— Popravni izpiti. Vsakoletni učni tečaj za srednješolce, ki imajo popravne izpite, se začne jutri na I. dr. realni gimnaziji (Vegova ulica), vhod z dvorišča. Prijave in pojasnila glede tečaja dobite istotam od danes dalje od 8. do 12. pri vodstvu tečaja, ki ga priredi DBPK.

u— Razstava Jakopič. J. J. Pavlova, Slapernika in Dremija. Nedavno smo poročali, da so v izloženih oknih Kosoveza

DANES
PREMIERA
kriminalnega filma

Predstave ob 16. 19. in 21. uri.

V imenu zakona

KINO UNION, tel. 22-21

Yardu in policiji v Berlinu! — Film za trdne živce!

Samo še danes ob 16., 19. in 21. uri.

ORLAKOVE ROKE

KINO SLOGA, tel. 27-30

Peter Lorre — Frances Drake — Colin Clive

salona v pasazi nebotičnika razstavljene slike in plastike petih naših likovnih umetnikov. Zanimanje za okusno prirejeno razstavo je nadvse živahno, mimo izloženih oknih defilirajo obudovalci in prijatelji lepe umetnosti. Med katerimi kaj-pak tudi kritikov ne manjka. Tako je tudi edino koristno in prav, zakaj samo na ta način bomo vzgojili pravi okus med občinstvom, da bo znalo ločiti potvorbe diletantov in tiskane kopije od resničnih umetnin, s katerimi bo krasilo svoje domove. Dela slikarjev Jakopiča, J. J. Pavlova, Slapernika in kiparja Dremija bodo razstavljena samo še nekaj dni, zato se občinstvo vabi, naj pohiti z ogledom. V kratkem bosta dve izloženih okna napolnila z najnovejšimi deli naša priljubljena slikarja Maksim Gaspri in Ivan Vavpotič.

u— Davčna uprava za mesto Ljubljana razglašala, da bo dne 26. in 27. julija od 8. dalje davčni odbor razpravljati o utemeljenosti prošnji za odpis davčnih in taksnih zastankov do 1. 1937 zaradi ogrožanja eksistence. Prizadeži lahko prisostvujejo sejam sami ali pa po pooblaščenih zastopnikih. — Šef davčne uprave: Predikala.

u— Pošta Ljubljana 6 na Cesti 29. oktobra 31 ne bo poslovala s strankami od 15. do 24. julija zaradi popravila uradnih posredov. Stranke naj ta čas uporabljajo druge poštne urade. — Direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani.

MUDr. Albert Trtnik

ALEKSANDROVA 3

zopet redno ordinira

u— Zgradba nove trinadstropne hiše. Slomškova ulica se je v teku zadnjih let razvila v eno izmed najlepših ulic našega mesta. Široka je, oba hodnika ima asfaltirana, cestišče ustreza sodobni higieni. Na doslej brezposelni parceli poleg hiše g. Miroslava Urbasa je zadnje mesce zgradila podjetna posestnica stanovanjsko hišo, ki bo nosila številko 15 in je v okras tej ulici.

ČEMU SE MUČITE

Z DOLGOTRAJNIM VKUHAVANJEM? Z MAEMELIN-om pripravite brez truda v 8 minutah trajno marmelado s prirodnim okusom ob ohranitvi arome in vitaminov iz vseh vrst sadežev. — Navodila v drogeriji KANC, Ljubljana, Židovska ul.

u— Zlivanje drobnih kamnitih kock v šentjakobskem okraju. Postopek utrjevanja na cestnem omrežju se je obnesel kakor kaže, zlasti v osrčju našega mesta, tako n. pr. v Wolfovi in Prešernovi ulici, na Marjinem trgu itd. Ker sta tiakovana ves Mestni in Stari trg, kakor tudi Florjanska ulica z drobnimi kamnitimi kockami, je nastala nujna potreba spriči tesnega prostora in strnjene sistema hiš v tem predelu, kjer je zelo živahen promet, da se

Preiskava zaradi nesrečnega zastrupljenja

Kako je prišel otrok do stekleničke s strupom

Hotič, 15. julija. Poročali smo že o nesreči, ki je zadela Severkarjevo, po domače Klamfarjevo družino v Zgoranjem Hotiču pod Vačami. Poltretje leto stari sinko Herman je našel stekleničko in se je nekaj časa z njo igral, potem pa jo je v domnevi, da je bonbonček, vtaknil v usta. Trenutek nato se je zrušil deček na tla: v steklenički je bil hud strup za uničevanje lisic. Še preden so domači poklicali zdravnika, je bil deček že mrtev. Sodno-zdravstvena komisija iz Litije je raztešila trupelce in vsebino želodca poslala v preiskavo državnemu bakteriološkemu zavodu v Ljubljani.

Komisija je tudi zaslila očeta in ostale Klamfarjeve domače, ki so pojasnili, kako je prišlo do žalostnega dogodka. Klamfarjevi so imeli ugodnega dne opravke na domačem dvorišču. Spravljali so v skedenj seno Okrog staršev je kobacal mali Herman. Na dvorišču v bližini psa, ki je priklenjen na verigi, je našel Herman stekleničko. Nekaj časa jo je vrtel v rokah ne vedoč kaj naj bi pomenila. Naposled je ugledal neobičajno igračko tudi Hermanov oče Jože Severkar. Iz previdnosti jo je vzel fantičku iz rok in jo je položil vstran, da bi kasneje koga vprašal, kaj ta steklenička pomeni in kako je prišla na njihovo dvorišče. Da je v njej hud strup, se mu ni niti sanjalo.

Medtem je stopil oče v hišo in trenutek zatem je Hermanček obupno zavpil. Mati in oče sta prestrašena pritekla k sinku, ki se je zvijal v silnih bolečinah na dvorišču. V zli slutnji je priskočil oče k Hermanu in zapazil, da je tiščal med zobmi ostanke razbite stekleničke, ki jo je bil še malo prej vzel iz fantičkovih rok. Fantček je, kakor vse kaže, segel spet po igrački, jo vtaknil v usta in pregriznil. Iz pilule se je razlil strupeni napoj in dečku ni bilo več pomoči.

omili in prepreči dosedanje nehygienično dviganje prahu. S temi deli so mestni delavci pričeli z večerajšnjim dnem.

u— Dvakrat nenadna smrt. V nedeljo zjutraj je bila obveščena dolenska policijska stražnica, da je bilo v šupi gostilničarja Usenika najdeno truplo priletnega neznanca. Na mesto je prispela policijska komisija, ki je ugotovila, da je mrtvec 68letni izdelovalec suhe robe Peter Požar, doma iz Zimari pri Sodražici. Požar je prišel že zvečer v Usenikovo gostilno, kjer je s tovarišem popil liter vina. Po tovariševem odhodu je po 22. Požar zlezal po lestvi na šupo in legel v seno. Ponoči se je dvignil in hotel iti na potrebo, pa je v temi izgubil orientacijo in padel zviška skozi odprto več metrov na tla. Pri padcu mu je počila lobanja in je bil skoraj gotovo pri priči mrtev. Truplo so po komisijskem ogledu prepeljali na Zale. Istega dne so v nekem listnjaku v Draveljski ulici našli mrtvega brezposelnega zidarja Antona Groma z Vrhnike. Grom je prišel ponoči v listnjak spat, ponoči pa ga je zadela kap. Pri mrtvem so našli delavsko knjižico in tri dinarje. Truplo so prav tako prepeljali v mrtvašnico na Zale.

u— Tatvine in vlomi. V stanovanju Janke Lipnika na Sv. Petra cesti je vdrl s ponarejenim ključem neznan vlomilec in ukradel 2.500 din. — Na štepanjski cesti 2 je nekdo odpeljal Antoniji Komatarjevi dvokolesni ročni voziček, vreden 800 din. — Iz avtomobila v Beethovnovi ulici je nekdo ukradel Emeriku Zelinko 1.500 din vredno rjavo suknjo. Iz avtomobila v isti ulici je pa najbrže isti tat ukradel Mihaelu Kajfežu moški plašč iz balonske svile in novo uro budilko v skupni vrednosti čez 800 din. — S podstrešja v Kotnikovi ulici 19 sta bili ukradeni Neži Kocjančičevi dve posteljni odeji svetlordeče barve, vredni 600 din.

GLEDE

HIŠNE GOBE

in najrazličnejših škodljivcev in hiši, skladiščih, na njivah, na vseh rastlinah itd. daje pojasnila in navodila poob. agronom. inž. Prezelj, Wolfova 3, tel. 34-73, Ljubljana

u— Kolesa krađejo. Tatvine koles se širijo, saj ga že ni več denja, da ne bi policija prejela vsaj ene prijave o ukradenem kolesu. Z dvorišča banke »Slavije« je bilo Antonu Porenti ukraden 1.000 din vredno moško kolo znamke »Sport«. — Izpred iste palače je bilo odpeljano moško kolo znamke »AGE«, last Stavnice družbe, vredno 1.800 din. — Trgovcu Francu Khamu je nekdo odpeljal izpred trgovine na Kongresnem trgu 1.000 din vredno, črno pleskano moško kolo neznane znamke. — 700 din vredno kolo znamke »Atlas« je bilo ukradeneno z dvorišča splošne bolnišnice Karlu Kruševcu. — Izpred gostilne Pri levu na Gosposvetki cesti je nekdo odpeljal Josipu Laviču 500 din vredno moško kolo znamke »Columbia«.

Eden izmed sosedov je stekel takoj na poštni urad in zaprosil Litijo telefonsko za zdravnika. Preden pa je prišla zdravniška pomoč, je nesrečni Herman že izdihnil.

Vso zadevo je vzel v roke sodišče. Najbrž je bil v steklenički cianin, ki ga polagajo lovci lisicam, pa tudi podvirjanim psom, ki se potepajo po lovskih revirjih in preganjajo divjad. Vendar vlagajo pilule s cianinom v kose klobas. Te razmečejo na mesta, kamor hodijo navadno lisice. Ko začne lisica grizti klobaso, udari z zobmi tudi na pilulo s cianinom. Tenka steklena cevka se takoj prelomi in lisici se razlije v gobec smrtonosni napoj.

Zdaj nastane vprašanje, kako je prišel smrtonosni cianin na Klamfarjevo dvorišče. Morda je kdo hotel ugonobiti Klamfarjevega psa. Verjetna pa je tudi taka razlaga: Severkarjevi imajo travnik ob Savi, s katerega so prav tiste dni spravili posušeno seno domov. Znašli je še od zime ostala za Savo steklena pilula s cianinom, ki jo je kak lovec vrgel kot vabo za lisico. Klobasa je razpadla, cevka pa je ostala v travi in so jo zdaj s senom vred spravili Klamfarjevi nevede s seboj in je ob zmetavanju sena padla pred Hermana.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Na cesti je nekemu možu spodrsnilo. Padel je. Sočutna gospa je pohitela k njemu, da mu pomaga na noge. »Ali vas na koncu še kaj boli?« je vprašala. »Ne, bolj v sredi,« je dejal mož.

Maks in Olga stopata nemo skozi gozd. Čez dolgo časa je dejal Maks sanjavo: »Molk v gozdu!«
»Da,« je zagodnjala Olga, »tega ste se doma menda posebej vadili!«

INSERIRAJTE V »JUTRU«

JADRAN, avtobusno podjetje d. d. — Ljubljana

VOZNI RED AVTOBUSNA PROGA

Ljubljana—Ribnica—Kočevje—Delnice—Sušak

5.50	LJUBLJANA — Slon	19.55
5.55	LJUBLJANA — Union	19.50
6.05	LJUBLJANA — Metropol	19.45
7.40	RIBNICA	18.10
8.15	KOČEVJE	17.40
8.30		17.25
10.—		
10.05	DELNICE	15.45
11.50	S U S A K	15.40
		14.—

Iz Maribora

a— 20letnica mrtve državnega moškega učitelja v Mariboru bodo praznovali v soboto 8. avgusta. Sestanek ob 18. v Reharjev sobi Nabavljane zadruge državnih namestencev v Mariboru, Rotovski trg. Dopolni in eventualne predloge na naslov: Franjo Humar, Maribor, Jerovškova 15.

a— V zvezi z razširjenostjo pokojninskega zavarovanja na trgovske pomočnike in pomočnice se je te dni avtomatično prenehalo plačevanje prispevkov za starostno zavarovanje pri OUZD. Mnogi prizadeti bodo morda dobili kljub temu plačilni nalog OUZD. V tem primeru se naj plačilni nalog vrne s pripombo, da je prizadeti zavarovanecek pokojninsko zavarovan pri Pokojninskem zavodu.

a— Rotovski novice. V sredo 17. t. m. ob 18. bo v mestni posvetovalnici VI. seja mestnega sveta mariborske mestne občine. Na dnevnem redu bo le volitev volila za volitve v Kmetijsko zbornico.

a— Vročna prihljaja. V smislu napovedi tezenske meteorološke postaje se nam obeta toplejša vreme in se bo temperatura precej dvignila. Včerašnja maksimalna temperatura je znašala 25,2, minimalna pa 11,6.

a— Upepeljena domačija. V Doku le je nastal v gospodarskem poslopiju posestnika Ivana Predkriča požar, ki se je zaradi močnega vetra razširil tudi na stanovanjsko poslopje. Oba objekta sta zgorela do tal. Rešili so le najnujnejše predmete. Škoda je le delno poravnana z zavarovalnico.

a— Napad. Na občinski cesti pri Turščaku je neznanec napadel posestnikovega sina Jakoba Zehca iz Hranstovca, ki je vozil seno proti domu. Neznanec je navlekl na Zehca in mu s kolom prizadel tako hude poškodbe na glavi, da je moral Zehca zateči v bolnišnico. Za napadalcem poizvedujejo orožniki.

a— Drag objem. V neki gostilni v Vetrinjski ulici se je 56letni posestnik Franc iz okolice Maribora spoznal z neko ljubezno deklico, s katero je poplaval do poznih ure. Nenadno pa je deklica izginila. Razočarani posestnik je ugotovil, da je z njo vred dobila noge tudi njegova listnica, ki jo je deklica nad objemom potegnila iz žepa. V listnici je bilo nad 1000 din gotovine. Za deklico, ki je pobegnuta, poizvedujejo.

a— Usodna avtomobilska nesreča, ki se je pripetila pri Slovenski Bistrici in o kateri smo že poročali v včerajšnji številki, je globoko odjeknila v vsem obsevnem ozemlju. Zdravstveno stanje zelo poškodovanega polkovnika g. Božoviča je resno. Izgubil je levo oko, razen tega ima razbit nos in zlomljeno levo nogo. Polkovnikova soproga Olga Božovičeva in snovi Aleksander, Miroslav in Borislav so dobili k sreči le manjše poškodbe in so potem, ko so jim zdravilni bolnišnični bolnišnični nudili pomoč, ostali v domači oskrbi. Zemске ostanke tragično preminile tete polkovnika g. Božoviča g. Ljubice Davidovičeve bodo prepeljali v Valjevo. Na kraj tragične avtomobilske nesreče, ki se je pripetila en kilometer pred Slovensko Bistrico, se je napotila sodna komisija, ki je ugotovila dejanski stan in ki bo dognala podrobne okolnosti, ki so bile vzrok nesreče.

Iz Celja

a— Trumf Trboveljskega slavčaka v Celju. Sloviti mladinski zbor »Trboveljski slavček« je pridobil pod vodstvom svojega ustanovitelja in pevovodje g. Avgusta Šuliga v nedeljo dopoldne na dvorišču vojašnice krajca Petra v Celju koncert za vojske celjske garnizije. Koncerta so se poleg vojaštva udeležili tudi oficirski zbor, zastopniki oblastev, uradov, sol, korporacij in društev ter nad 1.000 poslušalcev iz Celja in okolice in drugih krajev. Najprej je zbor zapel državno himno. Nato je krenil zbor k spomeniku na Koroskem padlim junakom 39. pp. Po globoko občutenem nagovoru Danice Gračnerjeve je deček v imenu mladih pevcev in pevki potolžil pred spomenik krasen šopek z državno trobojnico, mladinski zbor pa je zapel koroško narodno »Gor čez izaro«. Po tej ganljivi spominjski svečanosti se je pričel pravi spored koncerta. Vojaška godba 39. pp. je pod vodstvom kapelnika g. Pera Fabjanovića precizno in učinkovito zaigrala Urbanovo balkansko uverturo »Jursum in Fatimac«. Nato je »Trboveljski slavček« zapel Adamičovo »Pesem rudarskih otrok«, Lajovčeve »Veselo kolodnice«, Mokranjčeve »Na ranilcu«, Hristova »Goro zeleno«, Mirkovo »Jutranji zvone in Tomčev »Kolo«. Izvajanje je bilo izredno eksaktno in polno fines. Zbor je v polni meri pokazal svojo discipliniranost, izenačenost, prožnost in visoko stopnjo pevske kulture. Prav posebno sta ugajali »Gora zeleno«, ki jo je bolgarski skladatelj Hristov poklonil »Trboveljskemu slavčku« ob njegovi desetletnici in ki je bila v Celju prvič izvajana, in Mokranjčeva »Na ranilcu«. V obeh pesmih se je kot solistka z izredno lepim glasom uveljavila Režika Koritnikova. Močno sta učinkovala tudi Mirkov »Jutranji zvone« in Tomčev »Kolo«. Vojaška godba je zaigrala Muhličev potpuri »Od Triglav do Balkana«. Mladinski zbor je nato zapel več slovenskih narodnih pesmi in šinov hanaški ples »Sateček«, nato pa ob spremlejanju vojaške godbe šinov češki ples »Babka« in slovaški ples »Vrtene« ter žel navdušeno odobrovanje. Ob zaključku je zbor zapel Aljažev »Triglav moj dom« in ob spremlejanju vojaške godbe himno »Hej Slovane«. Mladi pevci in pevke ter njihovi vodja so bili deležni iskrenih ovacij. Ogromna množica, ki je prisostvovala tej edinstveni umetniški prireditvi in patriotični manifestaciji, bo ohranila ta dan gotovo v najlepšem spominu. — R. P.

a— Instalacija električne ure na stolpu Marjane cerkve je bila v sklopi končana in zvečer so že zazarele vse štiri številčnice v električni luči. Točna električna ura, ki je tudi ponoči vidna daleč okrog, je bila na tem stolpu že davno potrebna.

a— Dve hudi prometni nesreči. V petek je padel 45letni posestnik in vojni invalid Jože Romih iz Bistrice pri Pištjanju na cesti z voza. Priletel je tako nesrečno na tla, da si je prebil lobanjo. Ko se je peljal 31letni činar Franc Gaberc iz Prožinske vasi pri Štorah v nedeljo okrog 17. od Sv. Štefana pri Šmarju s kolesom domov, so se med vožnjo zlomile vilice na kolesu. Gaberc je padel s kolesa ter se močno poškodoval po glavi, obrazu in desni roki. Oba ponesrečenca so oddali v celjsko bolnišnico.

a— Vol ga je pobodel. V Breznu pri Humu ob Sotli je v soboto vol pobodel 60letnega dinarja Milana Oberskega in mu prizadel nevarno poškodbo na hrbtu. Oberski se zdravi v celjski bolnišnici.

a— Vlomi v mestu in okolici. V nedeljo smo poročali, da so neznanec v noči od petka na soboto vlomili v frizerski salon

Avgusta Tačka v Gosposki ulici in odnesli 50 din gotovine ter poskusili vlomiti v trafiko Ane Hasove pri mostu čez Voglajno v Klavniški ulici, v Kropičev špecerjsko trgovino v Razlagovi ulici in delavnico čevljarkega mojstra Antona Zontiča v Gosposki ulici. V noči od sobote na nedeljo pa so vlomili obiskali gostilno Ivana Svetla na Mariborski cesti v Gaberju in odnesli blaga in gotovine v vrednosti 1.150 din. V isti noči so poskusili vlomiti tudi v trgovino Ivana Golmajerja na Mariborski cesti

Gospodarstvo

Gospodarske skrbi Amerike

Sedanja vojna tudi Ameriki ni prinesla one konjunktura, kakor v prejšnji svetovni vojni. Nemčija je zasedla vso zapadno evropsko obalo od Norveške doli do Španije in je v zvezi z angleško blokado onemogočena tudi ameriška trgovina z nevarnimi evropskimi državami. Kot uvozne ameriške blaga so izpadle vse skandinavske države, Nizozemske in Belgija, v zadnjem času pa tudi Italija in Francija ter vse vzhodno evropske države. V Ameriki pa se kupijo zaloge surovin, ki jih ni mogoče prodati. Struktura zunanje trgovine Zedinjenih držav se je sicer v zadnjih letih zelo spremenila in je delež Evrope v ameriškem izvozu padel od 80% ob koncu prejšnjega stoletja na 40%, brez Anglije pa na 30%. Toda navzlic temu zelo občutijo Zedinjene države izpadek skoro večine kontinentalno-evropskih tržišč.

V Braziliji bodo uničili 7 milijonov vreč kave

Enake težkoče imajo države v Južni Ameriki, zlasti še zaradi tega, ker imajo prav tako, kakor Severna Amerika, presežke v pšenici, koruzi, mesu, mineralnem olju in bombažu. Brazilija pa se posebej občuti izpadek evropskih tržišč pri izvozu kave. Brazilska vlada se je morala te dni odločiti, da žrtvuje 25% novega pridelka in bo po vseh znakih sodeč vzela iz trga in uničila okrog 7 milijonov vreč kave.

6 milijonov ton koruze nameravajo pokuriti v Argentini

Tudi Argentina hudo občuti posledice zastoja izvoza v Evropo. Argentinska vlada je bila primorana zaradi nazadujočih cen žitu določiti minimalne cene. Zlasti se je ustavil argentinski izvoz koruze in mesa. Glede na obilno letino koruze razpravljajo v Argentini o načrtu, da bi se del letošnjega pridelka koruze uničil, drugi del pa porabili za produkcijo alkohola. Predlog gre za tem, da bi Argentina 6 milijonov ton koruze pokurila. Strokovnjaki so izračunali, da bi s tem Argentini pritegnila pri uvozu premoga, kajti 6 milijonov ton koruze ima enako kurilno vrednost kakor 3 milijone ton premoga. Zaradi razširjenja vojne v Sredozemsko morje se je ustavil tudi ves pomorski promet med Ar-

Postopek pri kontroliranju cen

Od referata za kontrolo cen pri kralj. banki upravi smo prejeli naslednje obvestilo:

Da bi se postopek pri kontroliranju cen čim bolj poenostavil in pospešil, zlasti pa, da bi se potreba po pregledovanju poslovnih knjig kontroliranih obratov čim bolj omejila, se bodo uporabljale v bodoče za zbiranje informacij in vlaganje prošnje za odobritev cen posebne tiskovine.

Te dni bo razposljal referat na vse obrate, za katere velja uredba o kontroli cen v izpolnitve tiskovino: Informacije o cenah, kalkulaciji in režiji. Tiskovini bodo priložena navodila, kako se naj izpolni. Podatki, ki jih želi referat za informacijo zbrati, bodo služili referatu v sledeče svrhe:

a) Za sestavo katastra obratov, ki spadajo pod kontrolo cen in seznama predmetov, ki spadajo pod kontrolo cen, s katerimi je obrat v predhodnem času posloval (pred septembrom 1939). Referat ima sicer uradne sezname teh obratov. Možno pa je, da je uvršten v seznam kak obrat, ki tja ne spada, izpuščen pa kak drug obrat, ki bi moral biti vnešen. Ako je dobil kak obrat tiskovino, ki ne posluje z nobenim in navodilih označenim predmetom odn. na označen način, naj navede to v spremnem pismu, tiskovino pa naj vrne referatu neizpolnjeno.

b) Zaradi pregleda o stanju in gibanju cen, ki so pod kontrolo. Ako bo iz poročila razvidno, da so bile povisane v kakem obratu po 15. februarju 1939, ki so pod kontrolo, se bodo poslale tem obratom tiskovine za prošnje za odobritev teh zvišanj.

c) Zaradi informacije referata o kosmaten donosu in o režiji kontroliranega obrata v zadnjem predhodnem letu 1938, odnosno v mesecih pred septembrom 1939. Ti podatki bodo važni pripomoček za postopek pri odobrovanju cen. Lahko se bodo jemali v poštev le tedaj, če niso očitno neotrojeni in neverjetni in če niso povsem v nasprotju z drugimi pripomočki, ki jih ima referat za svoje poslovanje na razpolago in z instrukcijami, ki jih ima od urada za kontrolo cen.

Da se doseže ta namen, zlasti pa, da bi postalo nepotrebno preizkušanje teh podatkov na mestu samem, kar je v interesu nemotenega poslovanja referata za kontrolo cen in kontroliranih obratov, je potrebno, da se razposlani obrazci vrnejo hitro in vestno izpolnjeni.

Faksiranje tekočih računov

Glede na vprašanje, kako je treba izvajati predpise tarifne številke 37, takšne tarife glede na spremembe po uredbi od 22. decembra 1939, je davčni oddelek finančne ministrstva izdal naslednje pooblastilo, kateri računski oseb (pravnih in fizičnih), ki so zavezane voditi poslovne knjige, se imajo smatrati kot odprti ali tekoči računi.

S spremembo tarifne številke 37, takšne tarife v smislu § 15. uredbi o spremembah in dopolnitvah zakona o takсах od 22. decembra 1939 je obveznost taksniranja odprtih ali tekočih računov, ki je prej veljala samo za delniške družbe, sedaj razširjena tudi na odprte in tekoče račune pri družbah z omejeno zavezo in pri vseh podjetjih, ki morajo voditi poslovne knjige v smislu člena 53 a zakona o neposrednih davkih. Istočasno je bila z uredbi od 22. decembra 1939 povisana tudi sama taksa

Pri nerazpoloženju? Pyramidon

Osli. reg. pod S. B. 1318 od 15. XII. 1938

v Gaberju, in v gostilno Jostpa Lebiča na Sp. Hudinji. Policija je ukrenila potrebno, da čimprej izsledi drzne vlomilce.

gentino in južno Evropo razen Španije. Cene argentinskim izvoznim proizvodom so se od začetka vojne dvignile le za 14%, medtem ko se je uvozno blago podražilo za 46%.

Srebro namesto kositra

Ceprav se splošno sodi, da imajo Zedinjene države na razpolago vse potrebne surovine, je vendar nekaj surovin, ki jih morajo tudi Zedinjene države nujno uvažati iz inozemstva. Med temi surovinami sta zlasti važna kositer in mangan. Zedinjene države nimajo kositra in ga morajo uvažati predvsem iz Nizozemske Indije. V zadnjem času razmišljajo o tem, kako bi si zagisiguralo potrebne količine te važne kovine. Predsednik neke velike ameriške kovinske družbe B. P. Gill iz Pittsburga, je nedavno razpravljal o tem vprašanju, in je izrazil bojazen, da bi pri uvozu kositra iz Nizozemske Indije nastopile težave.

Največ kositra potrebujejo Zedinjene države za izdelovanje bele pločevine, ki se uporablja pri konzervah. Če bi nastopile težkoče pri oskrbi s kositrom, smatra J. P. Gill, da bi se konzerve lahko izdelovale iz posrebrane pločevine. V tem primeru bi se stroški za eno običajno konzervno dozo povečali le za nekaj centov. Srebro bi se lahko uporabljalo namesto kositra za lotanje konzervnih doz. S tem bi se dosežilo, da bi se zmanjšala odvisnost Zedinjenih držav od svetovnega trga kositra, na katerem so Zedinjene države doslej odkupile okrog 30% razpoložljivega kositra. Na drugi strani pa bi se na ta način lahko porabile ogromne količine srebra, ki jih je moral v zadnjih letih odkupiti ameriški zakladni urad.

Podobne so skrbi Zedinjenih držav glede oskrbe z manganom, ki je najvažnejša dodatna kovina pri izdelovanju železa in jekla. Zedinjene države morajo na leto uvoziti okrog pol milijona ton mangana. Doslej je največ mangana dobavila Zedinjenim državam Rusija, na katero odpade polovica svetovne produkcije mangana (to je 3 milijone ton). Največji del druge polovice svetovne produkcije pa odpade na angleške dominione, zlasti na Indijo, Južno Afriko in Britsko zapadno Afriko.

od 20 na 30 din za vsak odprti ali tekoči račun.

Glede samega pojma tekočega računa ni nobene spremembe. Pojem odprtega ali tekočega računa ostane v glavnem isti, kakor doslej in se poslovanje po tekočem računu ne smatra samo kot neka vrsta bančnega poslovanja denarnih zavodov. Z razpisom davčnega oddelka od 19. aprila 1939 je podrobno pojasnjeno, kaj se ima smatrati pod pojmom odprtega ali tekočega računa v smislu člena 58, točka 1. taksnega in pristojbinskega pravilnika tako v bančnem poslovanju, kakor tudi pri trgovskih poslovnih zvezah v trgovsko-kreditnih poslovnih odnosih.

V tem razpisu je posebno poudarjeno. 1. da se taksa plača samo na tekoče račune in ne tudi na ostale račune (konte), ki se vodijo po knjigah; 2. da je najenostavnejša značilnost odprtega ali tekočega računa v tem, da je račun stalen, ker je tekoči in ker izvira iz stalne poslovne zveze, tako da se ne odpira nov račun za vsako trgovsko transakcijo. Iz tega sledi, da mora imeti vsak odprti ali tekoči račun tendenco stalnega ali tekočega odnosa, ne začasnega odnosa. Pri sistemu prodaje blaga na odplačilo se smatra kot tekoči račun samo tak račun, ki ima stalnost, pa naj se poslovanje giblje v mejah vnaprej točno določenega kredita, ali pa da se kredit močje odobrava. Pri določitvi stalnosti tekočega računa ni važno, če gre samo za en posel ali za več poslov. Važno je to, da se posli, ki se beležijo na tekočem računu, razvijajo brez točno določenega načrta, odnosno, da obstoji za vršitev poslov, ki se knjižijo na tekočem računu, določena svoboda.

Glede na določbe zadnjega odstavka § 15. uredbi od 22. decembra 1939. in v zvezi s členom 58, točka 9. taksnega in pristojbinskega pravilnika plačajo novi taksi zavezanci prikratk tako v času od 1. do 15. t. m. in sicer za prvo polletje 1940. Zavezanci morajo do 15. t. m. predložiti davčnemu oblastvu ali finančni upravi seznam odprtih ali tekočih računov v minulem polletju ter takso prilpepiti na seznam.

Gospodarske vesti

— Kontingenti v sporazumu z Grčijo. Kakor smo poročali, so trgovinska pogajanja z Grčijo v glavnem zaključena. Po informacijah iz Beograda, so dosednji kontingenti povečani in so določeni tudi novi kontingenti. Grčija nam bo v prihodnjih šestih mesecih dobavila 1000 ton kolofonij. Uvoz bombaža se bo gibal v mejah prejšnjega povprečnega uvoza. Mi bomo Grčiji dobavili predvsem drobnico, in sicer v prihodnjih 6 mesecih 150.000 glav. Glede plačilnega prometa je določeno, da bo obnovljen klirinški plačilni promet.

— Nova zadržna zveza v Beogradu. V soboto je bila v Beogradu ustanovljena skupščina Glavne zveze zemljoradniških produkcijskih zadrug. Med ustanovitelji te zveze so zadržniki iz vrst zemljoradniške stranke. Ustanovnemu občnemu zboru je prisostvoval odposlanec kmetijskega ministra inž. Popović, ki je zastopal tudi kmetijskega ministra dr. Čubriločevića. Za predsednika nove zveze je bil izvoljen Mita Stanisavljević iz Požarevca. V novo zvezo se je doslej prijavilo 50 zadrug.

— Osnovanje referata za kontrolo cen pri kraljevski banki upravi v Ljubljani. Pomočnik bana dr. Stanko Majcen je na predlog načelnika oddelka za trgovino, obrt in industrijo in na osnovi § 1. 2 in 20. zakona o banki upravi odredil, da se

osnuje pri oddelku za trgovino, obrt in industrijo, referat za kontrolo cen, ki je začel posloovati 15. julija 1940. V delokrog referata za kontrolo cen spadajo posli do uredbi o kontroli cen in do pravilniku o kontroliranih cen ter do uredbah o štednji z živili. Razsojanje v 2. stopnji v kazenskih stvareh po navedenih uredbah vrši še nadalje odsek za trgovino, obrt in industrijo.

— Povečanje zemljarine v Vojvodini. Z davčno novelo, ki je bila izdana 23. decembra lanskega leta, so, kakor znano, oproščeni zemljarine mali kmetovalci s katastrskim čistim donosom do 1000 din. Obtem pa je bil s to davčno novelo povisani dopolnili davek k zemljariji pri katastrskem čistem donosu preko 20.000 din. Kakšen je finančni efekt te spremembe zakona v Vojvodini kaže primer nove odmere zemljarine pri davčni upravi v Subotici. Čeprav so kot davčni zavezanci zemljarine odpradli vsi mali kmetovalci s katastrskim čistim donosom do 1000 din, se je celotni predpis zemljarine zaradi znatnega števila velikih posestev na področju te davčne uprave občutno povečal, in sicer od dosedanjih 7.95 milijona din na 12.62 milijona din.

— Zaplembe žita v Mađarski. Mađarska vlada je zaradi nemotene oskrbe z živili izdala uredbu, s katero so zasežene vse zaloge pšenice in koruze. Zaloge pšenice v količini preko 5 metriskih stotov in koruze preko 10 metriskih stotov se morajo prilaviti in ostanejo pod zaporom, ali pa se morajo ponuditi na odkup državi preko vnovčevalne družbe Futura. Da se poljska dela nemoteno izvršijo in d. se spravi letina je vlada izdala tudi odredbo, ki v ta namen predpisuje delovno obveznost. Po tej uredbi sme upravno oblastvo vsako primerno osebo prisiliti k delu za spravlanje pridelka.

— Anglo-praška banka je ponovno spreminila ime. Po vojni je bila zaradi prevzema čeških podružnic Anglo-avstrijske banke ustanovljena Anglo-češkoslovaška banka, ki se je leta 1930 fuzionirala s Praško kreditno banko in si je dala ime Anglo-češkoslovaška in praška kreditna banka. Lani v maju je banka sorenimila naziv firme v Anglo-praška kreditna banka, sedaj pa je znova sorenimila ime v Praška kreditna banka.

— Gradnja carinskega oddelka na Ljubljani. Banska uprava je razpisala licitacijo za gradnjo posloja carinskega oddelka na Ljubljani (poročan znaša 517.000 din).

— Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Mateja Mišića, posestnika in mizararskega mojstra v Novi vasi pri Raketu (poravnalni upravnik Viktor Poznik, notar v Ložu; poravnalni narok pri okrajnem sodišču v Ložu 7. avgusta ob 9. prijavi rok do 30. julija).

Borze

15. julija

Na jugoslovenskih borzah notiralo jugoslovenski klirinški čeki nespremenjeno 14.70 — 14.80. Grški boni so se v Beogra-

Zadeve črnega revirja Sklepi in pobude občinskega odbora v Trbovljah

Trbovlje, 15. julija. Na svoji zadnji seji je trboveljski občinski odbor razpravljal o raznih aktualnih upravnih, gospodarsko-socialnih vprašanjih, ki se tičejo naše občine. Od 36 odbornikov je bilo navzočnih s predsednikom občine 23. Kakor je poročal predsednik g. Klenovšek, je Trboveljska premoškovna družba poslala banki upravi predstavko, da se v novem proračunu določene občinske doklade znižajo od 110 na 80%. Občinska uprava na je obrazložila svoje stališče glede proračuna v posebnem poročilu sreskemu načelstvu, s tem da se upošteva stvarne potrebe občine ter se predstavka TPD zavrne. — Občina Trbovlje je poslala na letovanje prvo skupino otrok za poskusno evakuacijo, in sicer v Jurklošter. K stroškom so prispevali banka uprava, Higijenski zavod in Unija za zaščito otrok. Glavne stroške nosi občina ter bodo znašali okrog 40.000 din. Zaradi potrebe drv za kurjavo bo občina pričela s sečnjo v Močivničarjevi planini. Občinski referent za vojaške zadeve g. Franc Grosar bo odšel v doglednem času v pokoi ter je kot njegov bodoči namestnik sprotel v službo kot računski občinski dnevničar Franc Zabovnik, ki je vršil doslej posle pri vojaškem okrožju v Celju. Blagajniško poročilo izkazuje za poslovanje v mescu juniju din. 7.292.890.24 dohdk-v. din. 5.101.209.29 izdatkov s saldom 2.191.680.95 din, ki se krje z din. 1.568.200.70 v gotovini, din. 99.638.54 v čekovni naložbi, din. 500.673.96 v vrednostnih navpih in din. 23.167.75 v začasnih izdatkih.

V kratkem razdobju je občina podelila tridesetnim potrebnim občanom ubožne podpore v iznosu več tisoč dinarjev. Šestim občanom redno mesečnih podpor, skupno 1400 din, ter povisala 16 rednih mesečnih podpor za 30%, upoštevač pri tem današnje dražinske razmere. S tem nadaljuje občina svoje znane socialne smernice za laikanje bede v Trbovljah, ki je kljub industrijski konjunkturi pri nas še vedno občutna. Na predlog se je odobril prispevek k nazradni zamenjarija odbora za podeljevanje podpor stromašnim družinam vojaških vpoklicencev s 1. junijem ter so bila odobrena razna izplačila za tekoče upravne in gospodarske potrebe, potnine, popravila, izplačila za potrebe občinske bolnišnice, podpore za razne brezposelne (din. 6.701.50), zdravila (din. 10.910.14), preureditev ambulante (din. 2010.29), popravila v bolnišnici (din. 5368.10) izplačila podpor svojim vojaškim vpoklicencev (din. 26.627), ubožne podpore (okrog 10.000 din), za veterinarski sklad, (nakup biku 3.500 din). Vsi izdatki so bili sorazno sprejeti. Na seji je bil sprejet tudi pravilnik o ustanovitvi, uporabljanju in upravljanju sklada za obrambo pred letalskimi napadi, ki predvideva za kritje izdatkov določeni prispevek občine iz vsakoletnega občinskega proračuna, prispevke države in banovine, prostovoljne prispevke, darila in druge dohodke, ki jih določi občinski odbor v označene namene. Ako bi se

du trgovali po 35.50. bolgarski klirinški čeki na so se nudili po 91. Tečaj na svobodnem trgu se nadalje ravna po tečaju 55 din za dolar.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je Voina škoda pri čvrsti tendenci notirala 428 — 432 (v Beogradu je bil promet do 435, pozneje pa se je nudil denar do 437). Zaključki so bili zabeleženi v delnicah Trboveljske po 310 in v delnicah Sečerane Osijek po 250.

DEVIZE

Ljubljana, Oficijalni tečaji: London 163.68 — 166.88, New York 4425 — 4485, Curih 1004.94 — 1014.94. Tečaji na svobodnem trgu: London 202.45 — 205.65, New York 5480 — 5520, Curih 1241.85 — 1251.35.

Curih, Beograd 10. London 163.34 (bankovci 11), Pariz (bankovci) 6.50, New York 441 (bankovci 452), Milan 22.30, Madrid 40, Berlin 176.375 (registr. marka 49.50), Stockholm 105.12.

EFEKTI

Zagreb, Državne vrednote: Voina škoda — 428, 428, 4% agrarne 50 — 50.50, 4% severne agrarne 50 den., 6% bežluške 76 den., 6% dalm. agrarne 70 den., 6% šumске 69 den., 7% invest. 95 den., 7% Blair 91 den., 8% Blair 96.50 den.; delnice: PAB 190 den., Trboveljska 295 — 300 (310), Sečerana Osijek 245 — 250 (250), Isis 32 den., Beograd, Voina škoda 437 — 439 (435), 4% agrarne 51 den., 4% severne agrarne 51 den., 6% bežluške 78 — 79, 6% dalm. agrarne 72.25 — 72.75 (72.50), 6% šumске 70.25 — 71.50, 7% invest. 97 den., 7% Blair 92.50 den., 8% Blair 96.50 den., PAB 195 den. (196), Narodna banka 8050 bl.

Blagovna tržišča

ZITO

Chicago, 15. julija. Začetni tečaji: pšenica za sept. 73.75, za dec. 75; koruza za julij 61, za sept. 57.75, za dec. 54. + Novoselska blagovna borza (3. t. m.) Tendence nedoločene. Pšenica: baška, baranjska in banatska 78 kg, 2%, 242; sremska in slavonska 78 kg, 2%, 239 (v cenah pšenice je že vračunana marža 12 din za trgovino v smislu uredbi o prisilnem odkupu pšenice in koruze od 22. t. m.) R2: baška in banatska 220 — 222.50, Jermen: baški in sremski 212 — 215. Oves: baški, sremski in slavonski 238 — 240, Kuruza: bela 192, rumena 182 (z vračunano maržo 12 din v smislu uredbi). Moka: baška in banatska »0g« in »0gg« 365 — 375; »2« 342.50 — 352.50; »3« 322.50 — 332.50; »4« 302.50 — 312.50; »7« 272.50 — 282.50; »8« 175 — 180. Otrrobi: baški in sremski 162.50 — 165; banatski 160 — 162.50. Fižol: baški in sremski beli brez vrč 435 — 440.

ZIVINA

+ Mariborski svinjski sejem 12. julija. Prignanih je bilo 181 svinj, prodanih pa 133. Cene so bile naslednje: 5 do 6 tednov stari prasci 100 do 130 din, 7 do 9 tednov stari po 140 do 170, 3 do 4 mesece stari po 175 do 290, 5 do 7 mesecev stari 350 do 470, 8 do 10 mesecev stari 485 do 620, 1 leto stari 750 do 920 din. Svinje so se prodajale po 8 do 10.50 din za kg žive teže in po 12 do 15 din za kg mrtve teže.

sklad ukinil, pripada vsa preostala imovina občini. Glede volitev svetnika kmetijske zbornice in njegovega namestnika so bili izbrani za volilce posestniki Ahac Rudolf, Česnovar Vinko, Anton Lorber in Martin Zadobovšek. Rubež in eventualna dražba iz finančnih obveznosti se bo odsej vršila vedno le v prisotnosti občin določenega cenilca ter je bil za občinskega cenilca određen član občinske uprave g. Ivan Berger.

Strelec pod dežnikom

Slika pristno angleškega izvora: vojak-kolesar strelja z dežnikom nad glavo

Vlakna iz hmelja in smrekovih igel

Proizvodi so trdni in trpežni — Italijanski patent v Lodžu

V Monakovu so začele razne predilnice z dobrim uspehom predelovati hmelj za tekstilne namene. Proizvodi iz te sirovine so trdni in trpežni, kajti hmelj vsebuje zelo odporno vlakno, ki daje dragoceno sirovino tudi za druge industrije. Izkazalo se je, da prenese hmelj tako mraz, kakor vlago, daljše vskladiščenje rastlin pa olajšuje pridobivanje vlakna. Predelovalna industrija sprejema na podlagi svojih ugotovitev le takšne rastline v predelavo, ki so jim stranske veje odrezane.

Neki inženir v Lodžu si je pridobil italijanski patent za pridobivanje tekstilnih

vlakn iz smrekovih igel. Igle obdelajo najprvo z destilacijo z vodno paro, da dobe na ta način eterično olje, ki ga uporabljajo za druge namene. Preostali material ogrejejo nato na 50 do 70 stopinj in pomešajo s sladno diastazo ob dodatku kisline, da se odstranijo pektinske in škrobne sestavine, ki se na ta način spreminjajo v sladkor in postanejo topne. Potem razglo-bijo material biološko z drozmi, da sprosti vlakno, ki ga končno očistijo smole in zbledijo. Na isti način se lahko dobe vlakna tudi iz kopriv, trave, osata itd., pri čemer pa odpade destilacija z vodno paro, ker v tem materialu ni eteričnih olj.

Bitka v Jonskem morju

Dopisnik rimskega lista podaja vtise iz poteka spopada

Posebni poročevalci rimskega »Messagera« poročajo podrobnosti o italijansko-angleškem spopadu v Jonskem morju. Poročilo se glasi:

Tri ladje razreda »Barham« po 31.000 ton in več drugih oklopnice je bilo v borbi proti italijanskim bojnim ladjam »Giulio Cesare« in »Cavour«. Italijanske ladje so bile oborožene s 320 mm topovi, angleške pa s 381 mm topovi. Angleške ladje so bile torej v premoči.

Ko se je bitka začela, so bile skupine ladij oddaljene 26 kilometrov druga od druge. S prostim očesom se niso videle, s kulkalom pa so se veliki topovi izvrstno raz-

ločili. Opazovati je bilo mogoče tudi artilerijski ogenj. Slednjič so nastopile italijanske bojne ladje. Bilo je ob 15.47.

Bitka je trajala samo 17 minut. Ladje so se bolj in bolj približevale. Nenadoma smo videli, kako je bila angleška oklopna križarka zadeta. Vlegla se je postrani in je ustavila ogenj. Kdor hoče dobiti pravi vtis o tej bitki, mora vedeti, da so ladje križarile sem in tja, da so se na ta način ognile torpedov. Križarka, na kateri se je nahajal dopisnik rimskega lista, je neprestano streljala. Gromovite salve so stresale ladjo. Slišati je bilo močne detonacije, ko so krogle zapuščale topovska žrela. Če je katera ladja za trenutke utihnila, pa je bilo slišati grmenje topov z drugih ladij. Polagoma se je zdelo, da se začnajo Angleži pripravljati na umik. Izgubili so bitko in šele zdaj so završala v zraku angleška letala. Ura je bila 16 in 20 minut...

Če še ne veš, zdaj izveš:

da so na švedskem zaradi pomanjkanja bencina izvedli velike omejitve v avtomobilskem prometu, ki mora preko nedelj in praznikov popolnoma počivati;

da so v Ameriki začeli izdelovati lovska letala, ki letijo z brzino 1020 km na uro; da bo letošnja žitna letina na jugovzhodu slabša od lanske, v baltskih deželah tudi slabša kakor lani, v Rusiji pa bodo imeli dobro letino. Izredno dobro žitno letino pričakujejo v Kanadi;

da se vojaški kruh »komis« prvič imenuje v neki listini, ki je bila izdana v Strasbourgu l. 1552;

da je prispel Oton Habsburški sredi minulega tedna z letalom v New York. Novinarjem je izjavil, da je jedva ušel Nemcem v Bruslju in pozneje zopet v Parizu; da je rumunska vlada znižala proračun za naslednje proračunsko leto za deset odstotkov;

da bodo na Rumunskem odstranili žide iz vseh državnih uradov;

da je italijansko finančno ministrstvo odredilo mešanje sladkorja s saharinom;

da je organ francoskega poslanstva v Turčiji »Istambule« nehal izhajati;

da je bolgarski min. predsednik Filov imenovan za člana Italijanske akademije; da je okoli sto tisoč prebivalcev Kaira zapustilo egiptsko prestolnico;

da je general Mittelhauser, bivši poveljnik francoske vojske v Siriji, prestopil na angleško stran.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

MICHEL ZEVACO:

164

Don Juan

ROMAN.

Med rokovanjci se je oglasilo zasmehljivo mrmanje.

»Čudež božji! Croixmart nam prizanaša!«
»Kaj mu neki je? Pa ne da bi imel vročico?«
»Kdaj je že kdo slišal o tolikšnem velikodušju?«
»Pravim ti, da je dvakrat po pet!« je revknil glas v ozadiju izbe.

»Prav, pa dajva še enkrat, tako mi duše!«
Lure in Pankracij sta kockala kakor ob pamet. »Tiho!« je nadaljeval Croixmart s svojim grozečim, mirnim glasom. »Kdor izmed vas hoče oditi, lahko odide. Z besedo sem mu porok, da mu nihče ne skrivi lasu na glavi.«

Alcindora se je zasmejala s svojim strašnim, sovražnim smehom.

»In kdor hoče ostati,« je rekla, »lahko ostane na mojo besedo... Kdo pojde?... Kaj, nihče se ne gane? Škoda, profos!... In ve, nemarne vlačuge, ali ne slišite, da vas odpuščajo v miru? Idite, krasotičice!... Kaj, branite se? Pravite, da ne?...«

Molk je postal kar tesoben.

Alcindora se je nehala smejeti. Rekla je: »Vidiš, profos? Več zaupanja imajo v ježa kakor v tigra! Kdo bi bil mislil? Alcindorina beseda jim je dobra. Beseda velikega profosa pa — veš, koliko tehta?«

Pljunila je po tleh:

»Tu je tvoja beseda, pes!«
Odmaknila se je za korak in Croixmartu pr d nosom zaloputnila vrata.

»Stražniki,« je ukazal velik profos »gřabite plemiča Ponthuškega in vse, kar najdete v tej beznici!«

XXIV.

PRED OGRAJO AKRONSKEGA DVORCA

Deček Vrtiraženj je bil odhiteh naračun k »Vedeževalki«, kakor mu je bil Klotar zaobil. Pri skoki pregrado profosovih straž je bil zanjigata. Hlipaje se je približal vojakom:

»Ranocelnika, zdravni ka: Za pe... K is e h povejte mi, kje stanuje kas lekarnar?«

»K lekarnarju hočeš?« je vprašal eden iz od stražnikov. »Na mojo vero, na kaj je pol mas d kolibe pletarja Tomaža, ki je tudi konj strize, pred vhomod cerkve Sv. Evstahija. Ta zna svoj posel; odzdravil je moje hčer, ko je imela zobno vročico. Tja teci, malik!«

Vrtiraženj se je obrnil na petah in zdirjal kar v Ulico svetega Dioniza. Sreča mu je bila mila, da je prestregel Bel-Argenta baš v trenutku, ko je na tršatem rjavcu prijezdil iz hčera vodeč Klotarjevega konja za vajete. Ko se je Vrtiraženj preprčal, da ima res opravka z Bel-Argentom, mu je pomolil list, ki ga je bil prinesel, rekoč:

»Nate, gospod Bel-Argent. Za pričo mi boste da sem vam ga vestno izročil. Lahko noč, gospod Bel-Argent!...«

General Pricolo

V italijanskih vojnih poročilih se večkrat omenja general Pricolo, šef glavnega generalnega štaba italijanske aviacije. Pricolo je še mlad mož. Rodil se je v Potenzi l. 1891, vojaško šolo je pohajal v Turinu, kjer je l. 1911. dosegel čin podporočnika. Sodeloval je v Libiji, v svetovni vojni je dosegel čin kapetana, po premirju pa se je posvetil letalstvu, kjer je hitro napredoval. Nekaj časa je bil pri glavnem poveljstvu letalskih sil, potem je postal vodja letalske akademije. L. 1934. je dosegel čin divizijskega generala. Lani je poveljeval zračni eskadri, ki je operirala v Albaniji.

Potniški promet v stratosferi

V normalnih časih bi zbudila veliko pozornost vest iz New Yorka, ki pravi, da so Američani med tem mestom in Los Angelesom odprli potniški zračni promet skozi stratosfero. Letalo opravi okrog 4000 km dolgo progo med obema mestoma v 11 urah 45 minutah. Vmesna postaja je samo v Kansas Cityju, kjer se letala zalagajo z novim gorivom.

Dr. Hacha 67 letnik

Prezident Češke in Moravske dr. Emil Hacha je te dni stopil v 67. leto svoje dobe. Češki listi so mu ob tej priložnosti posvetili pozornost, kakor jo zasluži oseba na takšnem mestu, a tudi nemški listi so se spomnili tega dogodka v obliki člankov ali beležk.

Maeterlinck v Ameriki

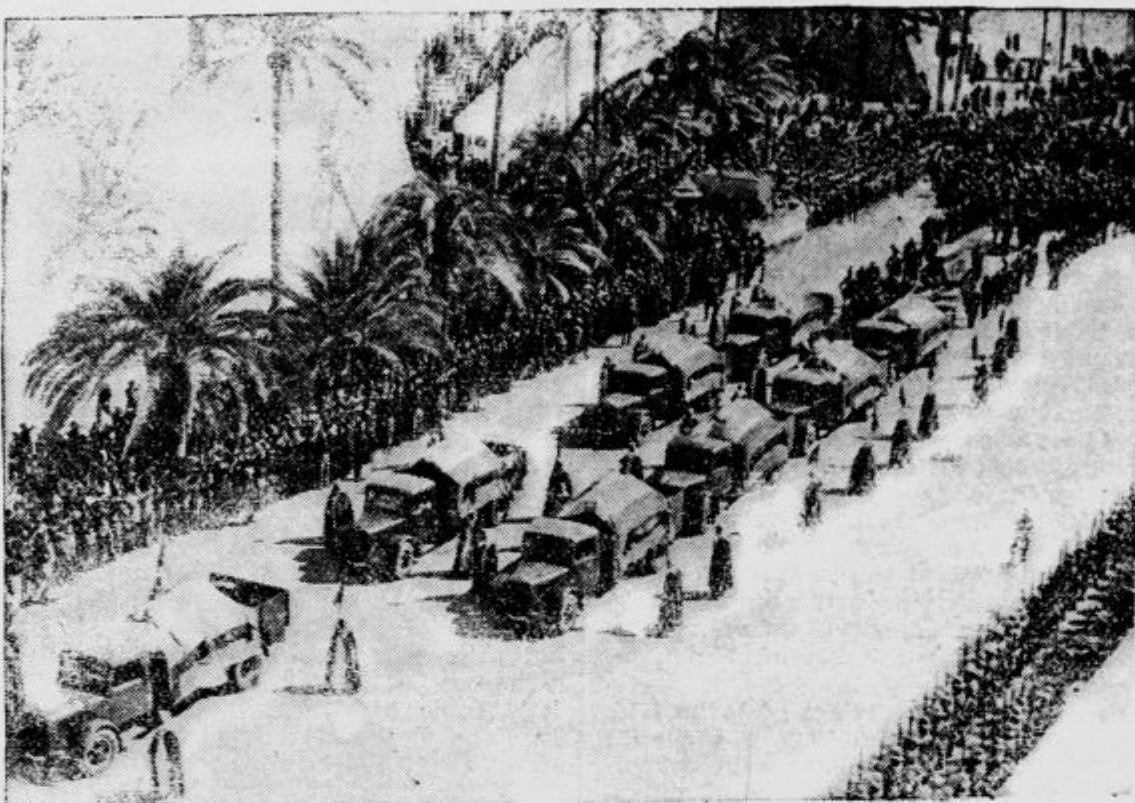
Z grško ladjo »Nea Helas« je dospel preko Lizbone znani belgijski pisatelj in filozof Maurice Maeterlinck. Reporterjem je izjavil, da je napisal nov roman, v katerem obravnava probleme katoliške cerkve.

Kljukasti križ na francosko-španski meji

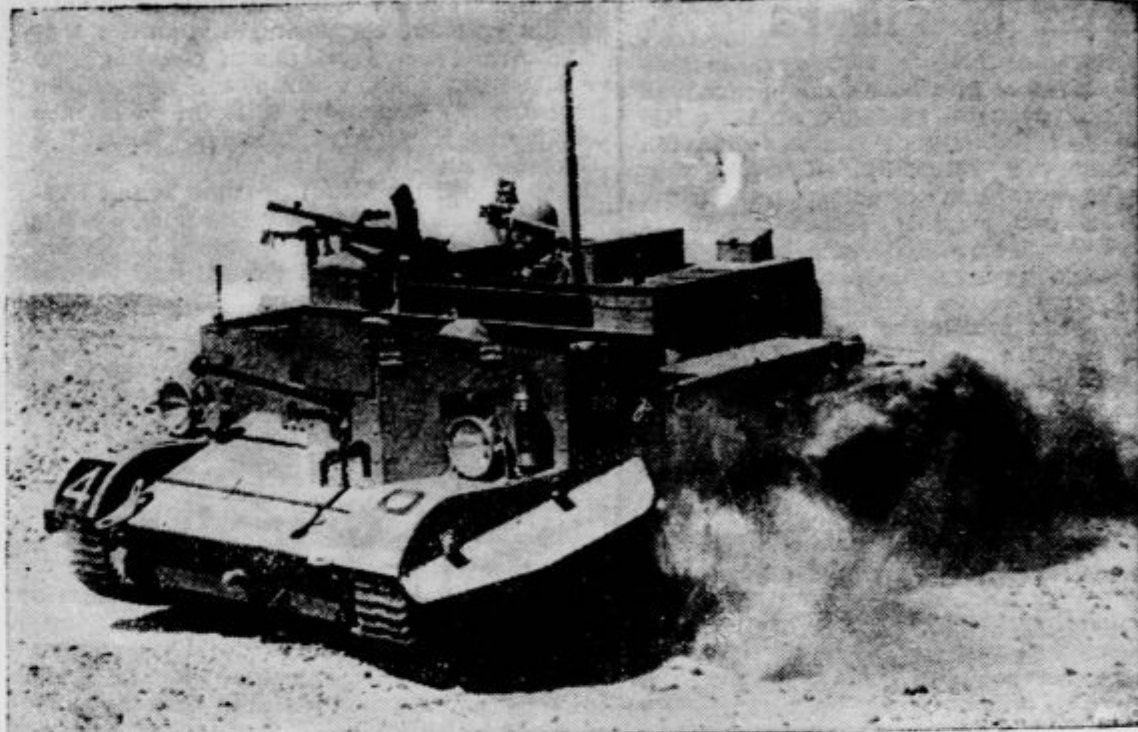
Pogled na carinarnico v Hendayu ob francosko-španski meji. Ko so Nemci prispeli tja, so razobesili svojo zastavo

Slovo maršala Balba od Tripolisa

Na topovski lafeti peljejo telesne ostanke maršala Balba na vojno ladjo

Tank s strojnicami v egiptski puščavi

Vojna v Egiptu zahteva posebne vojaške pripomočke. Angleži se poslužujejo posebnih tankov s strojnicami

Zakrivila je tragedijo v Mayerlingu

Grofica Wallersee-Larisch je umrla v največji revščini

V nekem zavetišču za starce v Augsburgu je umrla v starosti 82 let žena nekega ameriškega farmarja. Marija Luiza Meyersova. Nihče ni slutil za njenim preprostim imenom nekdanje grofice Wallersee-Larischeve, ki je imela veliko ulogo v mayerlinški tragediji. Pospeševala je razmerje med avstrijskim prestolonaslednikom Rudolfom in baroneso Večero in s tem je tragedijo baje sploh zakrivila.

Grofica Larischeva je trdila, da ima v rokah neko pismo prestolonaslednika Rudolfa, ki bi moglo razrešiti skrivnost mayerlinške tragedije. Da-li bo to domnevno pismo, ki ga je hotela ohraniti do smrti, sedaj objavljeno, ni znano.

Izvirala je iz morganatskega zakona nekega brata cesarice Elizabete, ki se je poročil z monakovsky igralko, poznejšo ba-

ronico Wallerseejevo. Cesarica jo je priznala za svojo nečakinjo. Poskrbela je za njeno vzgojo in jo je pozneje sprejela na dunajski dvor. Pripomogla je, da se je Marija Luiza poročila s šlezkim grofom Larischem, vendar je bil zakon zelo nesrečen.

Po prelomu s cesarico zavoljo mayerlinške tragedije se je Larischeva seznanila v Tegernseeu z monakovskim pevcem in poznejšim gledališkim intendantom Ottom Bruckom, s katerim se je tudi poročila. Odlšla je z njim v Ameriko, kjer je Bruck umrl. Iz tega zakona je imela sina. Iz formalnih razlogov se je poročila s farmarjem Meyersom, a l. 1929. se je vrnila v Evropo, kjer je živela neznan v svojem rojstnem mestu Augsburgu. Umrla je tam v največji revščini.

Bahamsko otočje

Tukaj je Krištof Kolumb odkril Ameriko

Bahamsko otočje

Bivši angleški kralj Edvard VIII., sedanjí vojvoda Windsorski, je bil prošli teden imenovan za generalnega guvernerja Bahamskih otokov.

Skupina Bahamskega otočja se razteza od severnoameriškega polotoka Floride do antilskega otoka Haiti in tvori posebno britansko kolonijo v Ameriki. Na čelu te kolonije stoji guverner, ki ga imenuje kralj s posebnim ukazom. Guverner ima ob strani izvršni in zakonodajni svet, ki štejeta vsak po devet članov. Poleg tega pristoji oblast na tem ozemlju še narodnemu predstavništvu, ki ga volijo direktno prebivalci. Predstavništvo ima 29 članov.

Bahamsko otočje je zategadelj za Evropo važno, ker je tukaj prvič stopila noga Evropeca na ameriška tla. Otok, kjer se je to zgodilo, se imenuje Guanahani. Na njem se je izkrcal odkritelj Amerike, Krištof Kolumb pred 448 leti. Kolumb je zaradi srečnega naključja imenoval neki otok z imenom Odršenika in na zemljevidih je še danes zabeleženo njegovo ime San Salvador. Po velikosti sliči površini naših otokov Hvar in Pag.

Bahamski arhipelag sestoji iz skupine otokov, ki so deloma naseljeni, deloma pu-sti. Devet in dvajset otokov je večjih, nekaj pa manjših. Od devet in dvajset večjih otokov jih je naseljenih ena in dvajset. 661 otočcev je pustih, prav tako ni ljudi na okrog 2300 grebenih, ki štrlijo tukaj iz morja. Celokupna površina Bahamskih otokov je približno tolikšna, kakor površina naše Dalmacije, ima pa komaj 70.000 prebivalcev. In še med temi je 70 odstotkov črncev...

Največji otok arhipelaga je Andros s površino 3524 četvornikm. Za njim prideta Bahama in Great Inagua. Glavno mesto leži na manjšem otoku New Providence.

Najvažnejše pristaniško mesto je Nassau. Na južnih otokih Bahamskega arhipelaga so česti potresi. Podnebje je ugodno in zdravo. Iz Amerike prihajajo na Bahamske otoke bogatini, da preživijo tukaj izredno milo zimo. Padavine so obilne. Otoki so porasli z gostimi gozdovi. Drevje daje mahagonijev in cedrov les, morje pa obilico rib. V poljedelstvu je na prvem mestu pridelovanje riža, na drugem bombaž. Izvrstno uspevajo tudi ananas, oranže in citrone, morje pa daje biserne školjke.

A NEKDOTA

Neki domišljavi blebeteč, ki je hotel veljati za duhovitega, je vprašal neko slovitga fizika göttingenskega vseučilišča Lichtenberga, kakšna razlika je med časom in večnostjo.

»Tega vam ne morem tako lahko razložiti, dragi gospod,« je odgovoril učenjak, »kajti če bi si hotel vzeti časa, da vam to pojasnim, bi vi potrebovali celo večnost, da bi razumeli.«

VSAK DAN ENA

»Ali se že kaj vidi?«
»Nič — razen obzorja.«
»Nu, končno je tudi to boljše kakor čisto nič.«

(»Hi-Vi«)

Vrtiraženje se je obrnil na petah in zdirjal, kar so ga noge nesle, boječ se, da ne bi zamudil priložnosti, ki se je obetal v Sekirni ulici. Utrnil je v noč ter pustil Bel-Argenta vsega osuplega nad neobičajnim slom, nad poslanico, ki mu jo je bil prinesel, in nad naglico, s katero je bil izginil.

Razjahlal je torej, uk zal konjarju, naj mu posveti počasi razgledni papir, se modro zagledal vanj ter ga obratni na vse strani, preden je izpustil:

»Vreg naj me na meh odere...«

»Konjar ga je radovedno opazoval.

»Kaj ušnege to pomeni?« je uhibal Bel-Argent, ki, prebliscani sel, ki je odnesel peto, ne da bi se niti uhlje bi mu odrejal, da ga imam tu.«

»Če je tako, je imel prav, da jo je popihal.«

»Zaradi mar ti žali?«

»Ne znam. In vi?«

»Če sem ti kaj znal, sem pozabil. Tri sto petdeset...«

»Gospa Gregorjeva zna brati, a pisati ne zna. Na srečo zna mojster Gregor pisati, kajti on je tisti, ki vodi račune. Toda brati menda ne zna: ne bo človek pisati, zna tudi brati,« je zanosil nekdo za njunim hrbtom.

In Jakomin Corentin je stopil bliže.

Corentinu je bil don Juan zabičil, naj se ne gane od »Vedeževalke«. Zato je blodil ves božji dan

med izbo in kuhinjo ter se le kdaj pa kdaj približal vratom in vrgel oči na hišo gospe Dimancheve, češ:

»Ker se je don Juan, kakor pravi, zaklel, da ostane do jutri zaprt v svoji sobi, naj tudi jaz ne obiščem žene, kajti, na mojo vero, Deniza je moja žena; Kakšno muhavost trinošvo! Kaj, vraga, se mu je bilo treba zaklinjati, da bom z njim vred ves dan zaprt?«

Tako je zvečer našel Bel-Argenta ravno v trenutku, ko je bil tik pred odhodom prejel Ponthusov list.

»Res?« je vprašal Klotarjev sluga. »Zanesljivo veš, da tisti, kdor zna pisati, lahko tudi čita?«

»Jaz sem živi dokaz tega,« je rekel Corentin. »Pisanja sem se naučil na Španskem, kjer me je poučeval don Luis Tenorio, moj dobri gospodar.«

»Ho, hoj,« je razočarano vzkliznil Bel-Argent. »Torej čitaš samo po špansko?«

»Bogme, na to nisem pomislil!« je presenečeno zategnil Jakomin. »Najbrže imaš prav. A vendar: bukke, hrasti in kostonji so v španski deželi prav takšni kakor v pariški. Zakaj ne bi bile tudi črke enake?... Daj, daj, pokaži mi ta list, ki ti dela toliko preglavice...«

»Če mi znaš povedati, kaj pravi ta papir, ti obljubim, da bom povsod oznanjal: ni ponarejen!«

»Kaj veš? je dejal Corentin. »Kdo ti je porok, da ni iz lepenke?«

Zdaj je Bel-Argent tisti, ki je debelo pogledal. Toda Corentin je vzkliznil:

»Že čitam! Na mojo dušo, kar dobro čitam. To je pa res čudno. Poslušaj.«

Še en reformni načrt

Kako si predstavlja g. Bičanić bodočo ureditev države

V soboto zvečer je imel direktor Direkcije za pospeševanje zunanje trgovine g. Rudolf Bičanić v Beogradu predavanje o seljaški državi in korporativnem sistemu. Uvodoma je Bičanić opozoril, da so misli, ki jih bo iznesel, njegove zasebne in da ne govori v imenu vodstva Hrvatske seljaške stranke, kjer opravlja funkcije gospodarskega svetovatelja. V prvem delu svojega govora je razpravljal o odnosih med državo in Narodno banko. Ostro je kritiziral sedanje odnose med Narodno banko in državo ter postavil zahteve, da prevzame našo novčano banko država povsem v svoje roke. »Danes se pri nas postavlja vprašanje, kdo je gospodar nad novcem. Narod ali delničarji Narodne banke? Ali je gospodar narod predstavljajen preko vlade ali pa ga predstavljajo ustanova pod imenom Narodna banka? Na to vprašanje ni težko odgovoriti. Ako vlada gospodari nad življenjem svojih državljanov, zakaj naj bi se potem odrekala gospodarstvu nad narodnim novcem, ki ni daleč tako dragocen, kakor življenje državljanov. Nekateri se sklicujejo na to, da je Narodna banka pod upravo ministrstva financ. Če je temu tako, potem je treba ukiniti to formalno nadzorstvo in ga zamenjati s stvarnim lastništvom države. Proti prevzemu Narodne banke po državi uporabljajo delničarji razne izgovore. Eden med njimi je tudi ta, da hočejo imeti v njej večji vpliv. Ti ljudje se boje podrejenosti Narodne banke vladi in državi, ker vedo, da bi potem vodili politiko tega prevažnega denarnega zavoda zastopniki ljudstva. Toda prilike so take, da bomo videli že prihodnje dni, da li so važnejši interesi 24 delničarjev Narodne banke ali pa 16 milijonov naroda.«

Glede organiziranja države je dejal g. Bičanić, da se izvaja reorganizacija države v duhu sporazuma in v smeri izgraditve federacije. Država v starem pomenu je danes v krizi. Oblika države iz 19. stoletja danes ni več primerna za sodobno življenje. Obrisi nove ureditve države so že na pomolu. Liberalistično individualistično ureditev države se umika pred novo ureditvijo, ki predpostavlja interese skupnosti in ljudstva pred interesi posameznikov. V nadaljnjem delu svojega predavanja se je izjasnil Bičanić proti korporativni (stanovski) državi. Mi potrebujemo seljaško državo, ki bi odgovarjala konfiguraciji naše državne skupnosti. »Seljaška država bo zgrajena na načelih, ki bodo približali državo in kmeta ter ju povezali v neoljudsko celoto. Seljaška država mora služiti interesom kmetov. Vprašanje stanov v kmetijski državi ne prihaja v poštev. Kmetijski pokret v načelu odklanja vse

ureditve države, ki slone na stanovski podlagi. V naši državi je do 80 odstotkov prebivalcev kmetov. Vseh drugih stanov je za bori 20 odstotkov. Zato ima ogromna večina prebivalstva Jugoslavije pravico zahtevati, da se uredi država po načelih seljaške države, ki bo organizirana po primeru organiziranja naših mest pred nastopom kapitalizma. V tako urejeni državi ne bo mogel delati vsak, kar bo hotel. Vse delo bi bilo načrtno razdeljeno, kakor je bilo svoje čase v naših vaseh, ki so imele svoje mlinarje, kovače, pastirje, hlapce itd. V seljaški državi bi odpadla pravica svobodne izbire poklica. Poklici bi se odredili državljanom tako, da bi služili prvenstveno potrebam in zahtevam naroda, to je seljstva. Seljaška država bi slonela na treh temeljih: kmetksem domu, gospodarski občini in politično organiziranim seljstvu. Vsi stanovi bi morali v njej služiti interesom seljstva. Zato jih sme država samo v toliko podpirati, v kolikor služijo interesom seljstva. Politična volja seljstva mora biti vodilna za vse izživljanje države na vseh poljih.«

Končno je Bičanić še definiral pojem seljaške demokracije, ki je povsem nekaj drugega kakor meščanska demokracija. Ta omogoča državljanom, da samo vsake štiri leta volijo in izražajo svoje politično prepričanje, seljaška demokracija pa predstavlja stalni vpliv na vodstvo državnih in vseh javnih poslov. Ta vpliv izvaja ne preko volilnih kroglic, temveč preko čvrsto organiziranih kmetijskih vrst. Najboljši primer za funkcioniranje seljaške demokracije je poslovanje Hrvatske seljaške stranke. V njej se neprestano izživlja silen vpliv naroda od najmanjše krajevne organizacije pa do samega vodstva stranke, ki je istočasno tudi vodstvo vsega hrvatskega naroda. Ni važno, da narod samo voli in glasuje. Važno je, da izvršuje neprestano svoje nadzorstvo nad vso javno upravo preko svojih predstavnikov. Seljaška demokracija ni organizacija volilcev, nego pokret narodnega kolektiva, v katerem sodelujejo vsi, stari in mladi, možje in žene. Seljaška demokracija je inkarnacija prave narodne suverenosti. V njej vlada hierarhični red. V seljaški demokraciji igra še prav posebno vlogo šef stranke, ki je istočasno tudi voditelj naroda. Stvarno predstavlja šef sinteze vsega, kar narod čuti in želi. Narod pa je tisti, ki ga je dal iz svoje sredine vodstvo stranke in države.

Končno je še napovedal g. Bičanić, da so minuli časi volilnih kroglic. Danes se volja naroda ne izraža več z volilnimi kroglicami, nego preko vsenarodnih seljaških organizacij, kakor HSS.

BELEŽKE

Peter Živković v Niški banji

Predsednik Jugoslovenske nacionalne stranke g. Peter Živković je odstopal iz Soko banje v Niško banjo v spremstvu člana glavnega odbora JNS g. Dunčića. Na poti v Niško banjo se je ustavil v Aleksincu, kjer so ga pozdravili pristaši stranke.

Odkritje spomenika

Stjepanu Radiću

V nedeljo 4. avgusta bodo na zelo svečan način odkrili spomenik pokojnemu Stjepanu Radiću v Crkvenici. Spomenik je izdelal tamošnji kipar Zvonko Čar. Svečanostu odkritju bodo prisostvovali tudi člani družine pokojnega Stjepana Radića. Svečanosti se bodo udeležile vse organizacije Hrvatske seljaške stranke iz gorenje Primorja.

Notranje politični položaj

Zagrebski »Obzor« poroča: Politični krogi v Zagrebu smatrajo, da bo v kratkem imenovan nov notranji minister. Širijo se razne verzije o kandidatih, ter se poleg drugih omenja minister dr. Konstantinović in niški ban Krasojević. Te verzije je treba sprejeti z rezervjo. Ali bo prišlo tudi do nadaljnjih izpremenj v vladi, še ni znano. Zdi se, da se položaj v tem pogledu stabilizira. Dosele še ni nobenega izdelanega in od vseh političnih čimbeljev v vladi sprejetega načrta za izvajanje napovedanih reform. Zato so netočne vesti nekaterih listov, da je vlada že načelno sklenila uvedbo novega političnega sistema. Nasprotno je res, da konkretno niso v vladi še ničesar razpravljali, znano pa je, da obstajajo razna mnenja v vladnih strankah ne samo o korporacijskem sistemu, marveč sploh o smeri, v kateri naj bi se izvajale napovedane reforme. Čeprav Jugoslavija ni bila neposredno zainteresirana pri konferenci v Monakovu, so vendar njeni sklepi pomirljivo vplivali na splošni politični položaj, ker splošno pričakujejo, da so vsaj zaenkrat preprečeni nadaljnji pretresljaji na jugovzhodu, kar je važno tudi za razvoj notranjega položaja.

Kako si »Samouprava« predstavlja veliko reformo

»Samouprava« kot glavni organ Jugoslovenske radikalne zajednice razmišlja o bodočih nalogah, ki čakajo to stranko. V članku pravi list, da je nastopil čas, ko bodo morali vsi konstruktivni elementi v državi iskati stikov med seboj, da se dogovorijo o složenem sodelovanju na vseh poljih našega socialnega in državnega življenja. »Danes so časi, ko se morajo združiti vsi nacionalni ljudje in se s skupnimi napori poropjeti velikih poslov. Nahajamo se pred veliko reformo naše družbe, ki zahteva pot pogoj velik pokret ljudskih množic. Danes ne bi smelo biti jugoslovenskega državljan, ki bi bil proti napovedanim reformam. (Katero so to? Op. ur.). Vendar se najdejo ljudje, ki so načelno proti takim reformatorskim načrtom. Po našem mnenju danes ni čas za razprave. Jugoslavija niso antične Atene, kjer je lahko brbljal vsak po svoje, nego spartanska Sparta. Jugoslovenci se morajo zbrati danes, kakor Spartanci okoli skupnega programa z nekatimi osnovnimi točkami za ureditev našega političnega, gospodarskega in socialnega življenja. Program za tako preureditev našega političnega in javnega življenja morajo nositi stranke, ki govorijo v imenu večine Srbov, Hrvatov in Slovencev, jugoslovenskih muslimanov in pripadnikov narodnih manjšin.

časa in precej reakcionarni. Kapital je imel svojo neomajno moč. Posamezni sloji in stanovi so bili med seboj v težkih borbah. Politično življenje je bilo razdijeno in je ovisalo gospodarsko socialni napredek. Čas nas je potisnil v velike dogodke. Danes se zavodamo, da bomo morali podležiti, če ne bomo izvedli najbolj temeljitih reform, ki bodo popolno preobrazile naš družabni ustroj s popolno preobrazo našega gospodarskega in socialnega življenja. H kakšnim reformam bo naša zakonodaja posegla, ni znano. Želimo le, da tuji vzorci ne bi preslepo posnemali. Naša država ima svoje posebnosti in zato moramo izgraditi tak sistem novega družabnega življenja, da nas bo usposobil za tekmovanje z drugimi gospodarsko, socialno in politično zreli narodi. Sigurno bo zahteval novi gospodarski red tudi spremembo političnega življenja. Predvsem bo treba temeljito zadušiti tudi politično izkoriščanje in vsakovrstne politične diktature.«

Društvo prijateljev Rusije v Zagrebu

V Zagrebu ustanovljajo društvo prijateljev Rusije. Ker je dr. Maček že pristal na ustanovitve tega društva, pričakujejo, da bo banska oblast že v kratkem potrdila predložena pravila. Predsednik začasnega odbora je znani hrvatski kipar Augustinčić.

Italija in Rusija

Rimski poročevalec budimpeštanskega vladnega organa »Pester Lloyd« poroča med drugim o stališču Italije glede ruskih interesov na Balkanu ter piše:

»Stališče Italije je bilo od nekdaj, da želi os Rim-Berlin in s tem Italija mir na Balkanu. Ona ne vidi nikakih nasprotij med interesi Rusije in svojimi lastnimi ter ji tudi ni nič znanega o kakih imperialističnih načrtih na evropskem jugovzhodu. Ni nobenega dvoma, da sprejemajo balkanski narodi te izjave z največjim zadovoljstvom na znanje, ker predstavljajo svečano potrditev stalne želje velisil os. Pri tem pa noben Madžar ne more več žetati kakor je doseženo: jugovzhodna politika osi je zgrajena na Madžarski.«

Italijanska revija o novem ravnanju na Balkanu

Polslužbena italijanska zunanje-politična revija »Relazioni Internazionali« objavlja v svoji poslednji številki uvodnik o berlinskih in monakovskih razgovorih med Ciano, nemškimi in madžarskimi državniki, pri čemer se dotika tudi položaja na Balkanu ter piše med drugim:

Na balkansko-podunavskem področju so bili zlasti po arbitražni razsodbi z dne 2. novembra 1938 storjeni pomembni koraki na poti pravičnejše ureditve, toda to še ne zadostuje. Potrebne bodo še jasnejše in odločnejše rešitve. Madžarska je bila na tem področju zvest prijatelj osi Rim-Berlin. Ona je zaupala času. Bila je pripravljena tudi na notranje žrtve ter ni z ničemer kalila miru. Madžarska je podala dokaz v svoji dobri volji, ko se je približala svojim sosedom. Ni njena krivda, ako niso bile z dobro voljo izpolnjene nekatere njene zahteve, kakor bi se to bilo spodobilo. Pri tem pa je gotovo, da bo ta duh dobre volje rodil sadove v bližnji bodočnosti, tako da bo na tem balkanskem področju, ki je zaradi angleško-francoskih vplivov tako zapleteno, vzpostavljeno novo, pravičnejše ravnanje.«

Sredozemlje kot prehranitveni prostor

O tem vprašanju razpravlja budimpeštanski »Pester Lloyd« v posebnem članku: »Gospodarstvo v Sredozemlju«, iz katerega posnemamo naslednji odstavek:

»Sredozemlje je važna žitnica sveta. Velik del svetovne žetve pšenice in rži odpade na ta prostor, četudi se pomembno žitno pridelavo sem. Sredozemska kotlina, v kolikor se opira tudi na proizvodnjo balkanskih držav in severne Afrike nudi žitne presežke. K razširjenosti lastne prehranitvene osnove pa doprinese tudi kultura rž v Italiji in Egiptu. Zelo važen doprinos k prehranitveni oskrbi daje tudi proizvodnja olivnega olja. Olivni nasadi krijejo obronke vzhodnih sredozemskih dežel že iz svetopisemskih časov ter zaslužijo še posebej pozornost tudi v Italiji. Proizvodnja krme tvori podlago za živinorejo. Balkanske države, pa tudi ozemlja severozapadne Afrike so tipična ozemlja za izvoz živine. Sorazmerno neznatne dopolnilne potrebe na mesu nekaterih gosto naseljenih držav, kakor na primer Italije, se z lahkoto krijejo iz teh presežkov.«

Nemška svarila in očitki Turčiji

V zvezi z dokumenti šeste nemške »Bele knjige«, ki se nanašajo na zaveznike priprave na Bliznjem vzhodu proti Rusiji in v katere je bila po teh dokumentih zapletena tudi Turčija, so nemški listi te dni vodili zelo ostro kampanjo proti Turčiji ter med drugim zahtevali takojšen odstop turškega zunanjega ministra Saradzoga. Kot primer ostrosti nemških svaril in očitkov navajamo nekaj stavkov iz uvodnega članka, ki ga je v »Frankfurter Zeitung« napisal o »turški igri« njen ravnatelj dr. Rudolf Kirchberg.

»Turčija je bila v svetovni vojni naša zaveznica. Dobri odnosi z rajhom so navzlic skupnemu porazu naprej ostali, kajti Turčija je Nemca spoznala kot odličnega vojaka, solidnega gospodarstvenika in zanesljivega partnerja. Predvsem pa: pokojni Kemal Atatürk je bil državnik. En sam pogled v novejšo zgodovino, en sam pogled v poslednjo nemško »Belo knjigo«,

Madžarska ocena balkanskega položaja

Madžarski novinar Aladar v. Simonffy javlja s svojega balkanskega potovanja naslednje zaključke o trenutnem položaju na našem polotoku:

»Ako združimo mnenja, ki prevladujejo v poudnih balkanskih državah, v enotno sliko, prihajamo do zaključka:

1. da morejo narodnostno osnovane zahteve Bolgarije računati z nekim razumevanjem; 2. da bi ugnetenje gospodarsko utemeljene zahteve Bolgarije naleteli na težave; 3. da sloni sporazum med Atenami in Ankaro na medsebojnem zaupanju; 4. da bi bila grška pomoč Rumuniji več ko dvomljiva; 5. da je treba pomoč Turčiji

SPORT

Še o teniškem porazu v Beogradu

Nekaj podrobnosti o teniškem dvoboju med Srbijo in Slovenijo, ki se je končal z visoko razliko 8 : 2 v korist srbskih igralcev

Posivu JTS, da naši teniški igralci ne smejo nastopiti na teniskem dvoboju med Srbijo in Slovenijo, sta se uklonila samo Mariborčana Oton Blanke in Lirzerjeva, vsi ostali pa so kljub temu odstopovali. V Beogradu so jih svečano sprejeli gospodje iz odbora STS s predsednikom Savo Grujićem na čelu, ki se je ves čas trudil, da je šel igralcem kar se da na roko. Tekmovanja sama so bila na igriščih sumadije na Kalemegdanu in je vladalo zanja precejšnje zanimanje.

O posameznih srečanjih — glavne izide sobotnih in nedeljskih iger je že objavilo ponedeljsko »Jutro« — bi bilo naknadno povedati še nekaj:

Sobotni del sporeda se je začel z nastopom Berte in Škapina. Beograjčan je podli škapina iz kota v kot in čeprav se je slednji boril, kolikor je mogel, proti odličnemu Berti ni mogel nič. Izgubil je 0:6, 0:6.

Potem sta nastopila stari reprezentativci Radovanović in najboljši Mariborčan Albanež. Začetek ni obetal za Slovenca nič dobrega. Že po dobri četr uri je bil Radovanović s 4:0 v vodstvu. Pri stanju 5:0 dobi Albanež s svojim servisom game in zdaj se bori še za naslednjega, toda Radovanović s sijajnim smasem zaključuje prvi set s 6:1. V drugem setu nudi Albanež vse drugačen odpor kakor v prvem. Partner začne igrati s kratkimi žogami, toda baš v teh je moral klontiti. Pri stanju 4:4 pa Albanež malo popusti in Radovanović kot stari rutiner izkoristi trenutno slabost nasprotnika ter doseže zaporedoma še dva game in odloči še ta set v svojo korist 6:4.

Tretja igra je bila mešani double med Borisom Smerdujem in Ing. Elzo Sernece-Malrovo ter Bogdančcem in Mitičevo. Slovenca sta to igrigubila po lepi in zanimivi borbi s 4:6, 4:6. Poznalo se jima je, da nista vigrana.

Nato je Ristić brez posebnega napora premagal Toničca s 6:1, 6:2. Slednji proti hitri Rističevi igri ni mogel nuditi pravega odpora in se je omejil le bolj na obrambo.

Kot zadnji par v soboto sta se nato v double pojavila brata Smerdu proti najboljši srbski dvojici Bogdanović (Borislav)-Branović. Brata Smerdu sta se borila za vsak game in za vsako točko in sta bila sploh sijajno vigrana. V prvem setu je igra napeto valovala med obema paroma, toda nazadnje sta Beograjčana ta set le zaključili.

V nekaj vrstah

(P. S. za nedeljo 14. t. m.)

Ljubljana v Karlovcu — izgubila Iz Zagreba smo prejeli včeraj naslednje kratko poročilo o gostovanju blvskega ligskega Ljubljane v Karlovcu:

»V nedeljo je v Karlovcu igrala Ljubljana prijateljsko tekmo s prvako Karlova Viktorijo. Gostje so igrali dobro, toda karloviški prvak je predvedel eno svojih najboljših iger in zaslužen zmagal z 2:0 (1:0).

Kaj hočemo? Slovenski nogomet preživlja krizo — kar naprej...

Med nedeljskimi nogometnimi izidi, katerih izkupicek to pot sploh ni bil posebno velik, je treba naknadno zabeležiti še nekatere:

V Sarajevu je za čisto posebno senzacijo poskrbelo moštvo neznane enajstoročice Jugoslavije iz Jabuke (blizu Pančeva), ki je proti tamkajšnjemu Hajduku nastopila v kvalifikacijski igri za vstop v srbsko ligo. Ta neznana Jugoslavija je pred 2000 razgretim pristaši Hajduka gladko zmagala nad svojim nasprotnikom z 2:1 (1:0) in tako bo moral Hajduk na revanžno tekmo v Pančevu z velikim handicapom, čeprav so v Sarajevu računali z vso gotovostjo, da zaradi Jugoslavije ne bo imel nobenih težav za vstop v ligo.

V Subotici sta moštvi domače Bačke in osljeske Slavije igrali izločilno tekmo za finale hrvatskega pokala. Tekma se je končala s 4:1 (3:1) za Bačko, ki se je potem takem kvalificirala za finale, v katerem bo dobila za nasprotnika zagrebškega Gradjanskega.

Razen naših kolezarjev so se to nedeljo pridno udeleževali tudi njihovi tovariši drugod po državi. V območju Hrvatske kolezarske zveze so imeli dirko za prvenstvo mesta Zagreba, na kateri je startalo 31 dirkačev, 16 prvorazrednih in 15 juniorjev. Stari so vozili na 90 km dolgi progi okoli Zagrebške gore, mladi pa 75 km daleč na nekoliko skrajšani progi v isti smeri. Med prvorazrednimi je zmagal član Sokola Drago Davidović v času 2:39:35, kar pomeni, da je vozil povprečno s hitrostjo 35 km na uro. Med juniorji pa je bil najboljši vozač Gradjanskega Vlado Horvatić, ki je potreboval za svojo progo čas 2:20:50. Favorit dirke in državni prvak Prosenik je moral zaradi dveh defektov kapitulirati.

V območju Srbske kolezarske zveze so imeli na Avall pri Beogradu gorsko dirko s prvenstvenim značajem, na kateri je startalo 34 vozačev. Juniorji so šli 31 km daleč in je bil prvi Simić, član Avale v času 56:15, v seniorski skupini pa je zmagal član Fortune Sava Pavlović v času 1:05:05.

V Beogradu samem je Srbski avtoklub priredil avtomobilsko dirko s handicapom, in sicer tudi na Avall. Prireditelj je privabil okoli 2000 gledalcev in je v splošnem prav dobro uspeš. Nekaj nerodnosti so imeli prireditelji pri določanju rezultatov in razdelitvi nagrad, ker se je izkazalo, da je dal najhitrejši vozač Milan Mitjačević na »Jawie« svojim sotekmovalcem premalo prednosti, kar je imelo za posledico, da so vsi dobili prevelike prebitke in je seveda prvo mesto ostalo njemu. Zato so vrstni red vozačev ocenili še posebej po najboljših doseženih časih, po tem ključu je bilo prvo mesto priznано Bošku Milenkoviću na Bugattiju, ki je potreboval za 3.8 km dolgo progo 3:25 in je dosegel povprečno hitrost 71 km na uro.

Pred teniškim turnirjem v Planici

Naša v zimskem sportu tako glasovita Planica stopa v ospredje tudi v poletnem sportu, v drugem »belem sportu«. V soboto in nedeljo, 20. in 21. t. m. bo teniški sportni prostor pri domu »Ilirija« v Planici

čila zase s 6:4. Nič manj napeta ni bila borba v drugem setu, ki pa sta ga tudi dobila domačini s 6:2. Brata Smerduja sta igrala dobro in taktično pravilno na Branovića, ki v double še dolgo ni takšen, kakor v singlu, kar velja čisto obratno za Bogdanovića. Kljub temu sta zmagala Srba.

Nedeljski spored sta otvorili Ing. Elza Sernece-Malrova in Vladarska, v kateri je Slovenka dobila prvo točko. Popoldne je nastopila še proti Mitičevi, sestri našega mušketirja in izgubila z 2:6, 3:6. V tej igri je bila Serneceva mnogo slabša kakor v dopoldanski. Mitičeva igra sicer dobro in zelo ostro, toda kljub temu ni verjetno, da bi premagala Kjernecevo, če bi ta igrala kakor običajno.

Drugo točko je slovenski reprezentanci priboril dr. Egon Smerdu z zmago nad Vladislavjevićem. Dr. Smerdu je igral zelo dobro in ni dovolil nasprotniku, da bi se razigral. Prvi set je dobil gladko po ofenzivni igri s 6:1, zato pa je v drugem zaradi prehudega tempa nekoliko popustil in je z veliko borbenostjo nadoknadil prednost 3:1 in 4:2, ki jo je že imel nasprotnik.

Kot zadnja sta prišla na igrišče Boris Smerdu in Branović, med katerima se je razvila borba za prestiž in naslov neoficielnega prvaka Beograda. V peklenem tempu začne Smerdu in po 15 minutah že vodi s 4:0. Branović utegne samo še zmanjšati na 4:2, potem pa osvoji Smerdu še dva gamea in prvi set. Drugi set zahteva borbo za vsako žogo. Smerdu popušta, ker ni v kondiciji, Branović pa pošilja zmerom ostrejšje žoge. Tako dobi drugi set on in zdaj smo vedeli tudi, da bo dobil še tretjega. Smerdu doseže v tretjem setu vodstvo 1:0 in 40/15, potem pa izenači Branović in Smerdu ne pride več do ofenzive. Po poldrugurnem boju zaključijo Branović z efektno žogo ta set in dobi match. Bila je res odlična igra, ki je navdušila vse gledalce. Backhandi, paralele in vsi najtežji udarci jima ne delajo nobenih težav, le smah bo treba popraviti. Boris Smerdu je pokazal lepo igrjo in so bili Beograjčani po pravici lahko navdušeni nad svojimi »mušketirji«. Gledalcev je bilo oba dni okoli 1000.

V nedeljo zvečer je bil na čast slovenskim reprezentantom prirejen družabni večer, ki se ga je udeležila vsa beograjska teniška elita.

prizorišče prvega večjega medklubskega turnirja letošnje teniske sezone v Sloveniji. Udeležili se bodo tega turnirja poleg najbolj znanih igralcev in igralke Ljubljane in Maribora tudi nekateri najboljši igralci Jugoslavije. Zagotovljen je med drugim nastop najboljših dveh Beograjčanov Branovića in Rističeve. Sploh bo marsikatera igra v Planici neslužen revanš na pravkar v Beogradu odigrani turnir med Srbsko in Slovensko teniško zvezo.

Seveda so povabljeni v Planico tudi nekateri znani zagrebški igralci, če se bodo odzvali, bo to po več ko enoletni prekinitvi stikov prvo srečanje Zagreba in Beograda v belem sportu in bo turnir v Planici potem prava teniška senzacija.

Poudariti je treba pri tej priliki posebej, da posluje dom »Ilirija« v Planici povsem normalno in je naše znano sportno in tujkoprometno središče Rateče-Planica — kakor vsa Zgornja savska dolina — ostala popolnoma neprizadeta od neprilic današnjih nemirnih časov. Glede bivanja in prehrane ni niti najmanjših zaprek. Vse drugačne vesti, ki so se zlasti v južnejših krajih države razširile o teh letovskih krajih, so brez vsake podlage.

Občni zbor SK Ljubljane

Drevi ob 20. bo izredni občni zbor v posebni sobi restavracije pri »Sestici«. Ker bo na tem občnem zboru izvoljena nova uprava ter se bo razpravljalo o smernicah za bodočo leto, vabimo vse starošine, podporne člane ter dela voljne sportnike, naj pridejo gotovo danes na občni zbor. Člani uprave so dolžni priti, zato prosimo si-gurne udeležbe. Uprava.

Jakob Ciglar — pri Abrahamu

Pet križev si nalaga danes na ramena znani sportni mecen in agilni delavec v raznih sportnih društvih — g. Jakob Ciglar.

Kdor se količkaj zanima za naše sportno življenje, gotovo pozna tega poživljenega delavca, ki mu je procvit našega sporta tako zelo pri srcu. Morda je 15 let tega, kar se je znanel med ljubljanskimi sportnimi krogi, ko je prišel iz Zagreba, in kaj kmalu so ga kot poživljenega in nikoli mirujočega spoznali tudi naši očji rojaki in ga z odprtimi rokami sprejeli v svojo sredo. V tem sportnem vrvežu je še dandanes in še zdaj ga vidimo skoraj na vseh sportnih prireditvah, tako nogometnih, kolezarskih, motociklističnih, plavalnih, zimsko-sportnih in drugih.

G. Ciglar je zvest član svojega matičnega kluba Hermes skraj od prvih početkov, v katerem je kot prvi stremel za ustanovitvijo posameznih sekcij, ki danes z vse večjimi uspehi že delujejo samostojno. Običajno je vsem tem sekcijam najprej tudi sam načeloval, in sicer vsaj tako dolgo, dokler ni našel primernege člana, ki mu je lahko poveril to funkcijo. Ko je bilo treba pri tej ali oni sekciji odstraniti razne ovire, je bil spet g. Ciglar on, ki ni nikoli izgubil poguma in našel izhod iz vsake krize. Sicer pa on ni bil marljiv samo za svoj klub, temveč je marsikaj dobrega storil tudi drugim klubom in organizacijam, bodisi moralno ali materialno, za kar mu gre splošno spoštovanje in velika zahvala. Njegovo delovanje je gotovo v marsikem pripomoglo k razvoju slovenskega sporta in če bi bilo še več njemu enakih, bi bila naša njegova pot še vse drugače navzgor kakor je mogla iti tako...

Ob današnjem pomembnem jubileju čestitamo g. Ciglarju z željo, da bi bil in zdrav še dolgo deloval v sportnih vrstah ter nas s svojim poživljenim delom bodril v naših težnjah za istimi cilji. Ožji sodelavec iz sporta,

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglaš in enkratno pristojbino Din 8.— za štiro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopis in živitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglaš in enkratno pristojbino Din 5.— za štiro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglaš in enkratno pristojbino Din 5.— za štiro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Službo dobi

Beseda 1 din, davek 3 din; za štiro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

Bolniška strežnica

verziranja, dobi takoj mesto pri gospod. na dežel. Pomudbe z navedbo dosedanjih zaposlitve in zahtevane mesečne plače na ogl. odd. Jutra pod »M. 20«.

Prodajalka

kot pisarniška moč, zmožna slovenske in nemške korespondence, knjigovodstva in steniranja, se sprejme na dežel. Navedi rojstne podatke in vse dosedanje službe. Nastop 1. avgusta. Lastnoročno pisane ponudbe poslati na ogl. odd. Jutra pod »Zmožna 16«.

Trgovsko sotrudično

starejša, izkušena trgovica mehanega blaga se išče. — Ponudbe s sliko in priporočili na Norb. Zanjic in sin, Sv. Pavel pri Prebodu.

Postrežnica

mlada, snažno sprejemna za par ur dnevno (od 8. do 10. dopoldne). — Cigaletova ul. 11/1 (desno).

Frizerko

sprejemno takoj v stalno zaposlitev. Pantar, brivnica, St. Vid nad Ljubljano.

Brivskega

pomočnika dobrega delavca, takoj sprejme salon Lipuš, Crnuče pri Ljubljani.

Služkinjo

ki zna samostojno, dobro kuhati in opravljati druga hišna dela, sprejemno k boljši družini. Naslov v vseh posloj. Jutra.

Brivskega

pomočnika za takoj išče Milan Turk, Trubarjeva 2.

Dekle

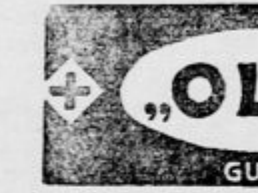
ki zna kuhati in opravljati druga hišna dela, ishem. Nastop takoj. Naslov v vseh posloj. Jutra.

Več čevljarških

pomočnikov za šivana dela sprejemno. Zaposelitev stalna. Konrad Mehle, Trubarjeva 2.

SAMO NEKOLIKO PAR VEC

in Vaše zdravje je sigurno zavarovano

Neprimerno bolj fina in zdrava.

Več pleskarskih

pomočnikov takoj sprejme Zivalic, Gajeljeve.

Službe išče

beseda 50 par, davek 3 din, za štiro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

15-letno dekle

išče mesto vaje v trgovini ali frizerskem salonu z vsjo skrbjo v hiši. Cenjene ponudbe na podružnico Jutra na Jesenikah pod »Marjilina in poštena vajenka«.

Brivski pomočnik

dobrega delavca, 26 let star, išče zaposlitev v boljšem salonu. Nastop po možnosti takoj. Naslov v vseh posloj. Jutra.

Vajenci (ke)

dobrega delavca, takoj sprejme salon Katic, Tyrseva 38.

Brivskega vajenca

takoj sprejme salon Katic, Tyrseva 38.

Frizersko vajenko

in praktikantino sprejemno takoj Kaucič Edv., brivce-frizer, Celovška c. 94, Ljubljana VII.

Prodaj

Beseda 1 din, davek 3 din, za štiro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

Fizol za kuho

po najnižji ceni nudijo Sever & Comp. Ljubljana.

Kupim

Beseda 1 din, davek 3 din, za štiro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

Ribiško palico

dobro ohranjeno, lahko, fino, tudi za muhe, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Riba«.

Avto, moto

Beseda 1 din, davek 3 din, za štiro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

DKW avto

zsedalni, športni model, v dobrem stanju, za 9.000 din naprodaj. Ljubljana, palača Dunav, vrata 21.

masivno grajeno, 4 prostori

z sedmimi prostori, 2 neodvisni prostori v mansardi, poleg dvorinske zgradbe (soba in kuhinja, 8000 kvadr. m zemljišča s 550 komadi žitne trte, 250 komadi sadnih dreves. Poleg hiše živi v vseh posloj. Jutra.

Hiša

masivno grajeno, 4 prostori v pritličju, 4 neodvisni prostori v mansardi, poleg dvorinske zgradbe (soba in kuhinja, 8000 kvadr. m zemljišča s 550 komadi žitne trte, 250 komadi sadnih dreves. Poleg hiše živi v vseh posloj. Jutra.

Državna uradnica

išče v kolodvorskem okraju sončno, prazno sobo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prazna soba«.

Informacije

Tone Jamnik, mesar s Hude police, dosejal v Bohinjski Beli Zgajst se takoj ali pošljite svoj naslov adv. dr. Knaflicu, Ljubljana, Seidenburgova 3.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Ljubljana, dne 15. julija 1940.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Kolesa

Beseda 1 din, davek 3 din, za štiro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

Dve damski in dve moški kolesi

popolnoma novi, najboljša svetovna znamka, za izredno nizko ceno naprodaj. Palača »Dunav«, Beethovnova ul. 14, vrata 21.

Kapital

Beseda 1 din, davek 3 din, za štiro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

Hranilne knjižice

Kmetijskega hran. in pos. doma imamo za vaše in manjše zneske po ugodni ceni na razpolago.

RUĐOLF ZORE

Ljubljana, Gledališka ul. 12

Posest

Beseda 1 din, davek 3 din, za štiro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

V Banja Luki

se prodaja: Moderna stanovanjska hiša v centru 300.000.— dinarjev.

Moderna hiša z lokalom za specializirano trgovino, nedaleč od centra, din 450.000.

Vila, trisobno stanovanje, komfortno, za vilo moderna dvorinska stavba z dvema sobama, kuhinjo in kopalnico, lep sadovnjak. Nedaleč od strogega centra. Din 260.000.

Nova hiša z 2 stanovanjskimi po 3 sobe in drugo in 2 lokala (specializirana trgovina in bife. Nosi 7% čistega. Din 320.000.

Več stanovanjskih nisl in vil v mestu in predmestju od din 100.000 do din 350.000. Stavbišča od 10 din kv. m napred. Zemljišča za industrijske objekte, vodne sile in posredna od 8000 do 170.000 kv. m.

Za vse te in druge objekte vam bo omogočen nakup po primerni ceni, ako se obrnete na Pred. uze za kupoprodajo nekretnosti »Moj dom«.

B. Tripalo in drug. Banja Luka.

17974-20

17974-20

17974-20

17974-20

17974-20

17974-20

17974-20

17974-20

17974-20

17974-20

17974-20

17974-20

17974-20

17974-20

17974-20

17974-20

17974-20

17974-20

17974-20

17974-20

17974-20

17974-20

17974-20

17974-20

17974-20

17974-20

17974-20

17974-20

17974-20

17974-20

17974-20

17974-20

17974-20

17974-20

17974-20

17974-20

17974-20

17974-20

17974-20

17974-20

50
varalnik
modelov
dvočokol
SI LAMBO BREZOVČEVO OGLEDALE
PRI
IGN.VOK
LJUBLJANA, TAVČARJEVA 7

Stanovanje

Beseda 1 din, davek 3 din, za štiro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

Solčno stanovanje

svetlo, iz 2 sob in prikl. v II. nadst. oddan v Ljubljani, Soteska 10, za takoj. Ogled dnevno od 14. do 15. ure. Upravitelj hiše.

Dvosobno stanovanje

s kuhinjo in kopalnico 550 din. Krekova 17-1, zraven šole, Moste.

Dvosobno stanovanje

prilagojeno za obrtnika-od. v centru Ljubljane oddan. Naslov v vseh posloj. Jutra.

Stanovanja

Beseda 1 din, davek 3 din, za štiro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

Štirisobno stanovanje

sončno in komfortno, v novi hiši ali vili, ishem za tričlansko družino za 1. november. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Štirisobno«.

Enosobno stanovanje

s kuhinjo ali kabineto, ishem v bližini Trnovolje za 1. avgust. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Soleno«.

Soboda

Beseda 1 din, davek 3 din, za štiro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

Solčno sobo

s posebnim vzhodom oddam gospod. takoj. Cesta 29. oktobra 2, III. št. 20.

Opremljeno sobo

lepo, zračno, oddam takoj stalnemu gospodu. Naslov v vseh posloj. Jutra.

Sobe išče

Beseda 50 par, davek 3 din, za štiro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

Državna uradnica

išče v kolodvorskem okraju sončno, prazno sobo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prazna soba«.

Informacije

Tone Jamnik, mesar s Hude police, dosejal v Bohinjski Beli Zgajst se takoj ali pošljite svoj naslov adv. dr. Knaflicu, Ljubljana, Seidenburgova 3.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Ljubljana, dne 15. julija 1940.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Žalujouča rodbina PLEHAN in ostalo sorodstvo.

Izgubljeno

Beseda 1 din, davek 3 din, za štiro ali dajanje naslova 5 din. Najmanjši znesek 17 din.

Zlata zapetnica